

DOMOLJUB

Glasilo Jugoslovanske Kmetске Zveze
z mesečno prilogo „Občinska uprava“.

Izhaja vsako sredo ob 5. uri zjutraj. — Cena mu je 12 Din. za pol leta.
Za inozemstvo 26 Din. za pol leta.
Posamezne številke se prodajajo po 1 Din.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica — Naročnina, reklamacije in inserati paš Upravništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Dva svetova.

Kaj hočemo mi?

Mi hočemo avtonomijo.

Mi hočemo 1. svoj slovenski deželni ali pokrajinski zbor, ki bo v okviru skupnih osnovnih državnih postav delal svoje lastne poslave, katere ne bodo potrebovale nobenega potrdila od belgrajske vlade. Ta pokrajinski zbor bi obstajal iz dveh parlamentov: politični parlament, kjer se bodo delali zakoni o šolstvu in vzgoji mladine, o organizaciji sodstva, o slovenski politični in finančni upravi; gospodarski parlament, ki bo delal veljavne postave za kmetске, delavske in obrtne zadeve. Skupno pa bi oba parlamenta sklepala o proračunih, o davkih, kateri morajo ostati v Sloveniji in se porabiti za potrebe slovenskega kmeta, delavca, obrtnika itd. Belgrad dobi toliko, kolikor pride na Slovenijo od skupnih državnih državnih izdatkov.

Mi hočemo 2. svojo vlado, ki bo izvoljena od slovenskega parlamenta, od njega odvisna, ne pa od Belgrada. Ta vlada ima dolžnost izvrševati postave, ki jih bo sklenil slovenski parlament. Belgrajska vlada se v avtonomne posele slovenske vlade ne sme vtikati.

Mi hočemo 3. samoupravo okrajnih zastopov. Okrajna glavarstva naj dobijo svoje okrajne, od ljudstva izvoljene odbore, ki rešujejo zadeve svojega okraja. Okrajni glavar ima izvrševati tudi sklepe tega odbora in če okrajni odbor prevede, da okrajni glavar ne dela v korist ljudstva, ima pravico zahtevati, da se odstavi oziroma prestavi.

Mi hočemo 4. veliko in široko avtonomijo občin in občinskih odborov, kateri naj ne bodo samo pokorni sluge od belgrajske vlade odvisnih in nastavljenih okrajnih glavarjev, temveč gospodarji svojih občin.

Mi hočemo 5. da naši fantje vojaki službujejo v Sloveniji in da se izdatki za vojsko čimbolj omeje.

Mi hočemo 6. versko šolo. Katoliški otroci naj se vzgajajo katoliško tudi v šoli in ne pustimo, da bi nam sokolski svobodomiselni učitelji kvarili in pohujševali naše otroke, kot to delajo sedaj.

To so nekateri izmed osnovnih naših

Na Kranjskem je naša skrinjica prva.

zahtev. V znamenju teh zahtev gro SLS in z njo ogromna večina slovenskega naroda v boj 18. marca.

To je en svet.

Kaj hočejo naši nasprotniki?

Naši nasprotniki hočejo centralizem.

Kaj se to pravi. To se pravi, da hočejo naši nasprotniki

1. da je samo en parlament za celo državo v Belgradu, ki dela postave za celo državo.

V tem parlamentu imajo večino Srbi, zato bodo postave, kot smo v teh letih dovolj bridko okusili, take, da bodo v korist južnim krajem naše države, nam pa v škodo. Slovenci s svojimi potrebami in zahtevami ne bodo prišli nikdar v poštev, ker jih je vedno premalo.

Naši nasprotniki hočejo 2. da so pokrajinske vlade imenovane in odvisne samo od belgrajske velesrbske vlade in da morajo izvrševati samo sklepe belgrajske velesrbske vlade, na ljudstvo se ne morejo in ne smejo ozirati. Tako kakor vidimo sedaj.

Naši nasprotniki hočejo 3. da vse uradnike do občinskega tajnika nastavlja in odstavlja samo belgrajska vlada. Okrajni glavar mora biti samo služabnik Belgrada, občinski tajnik njegov valpet. Župan in občinski odbor in vse ljudstvo pa tisto, ki bodo tlako delali.

Naši nasprotniki hočejo 4. da gre sleherni slovenski vinar in sleherni slovenska milijarda v Belgrad, kjer se s tem denarjem postavljajo razkošne palače in redno razni državni liferanti. V Sloveniji pa naj vse propade: ljudska šola, univerza, belnica, kmet in obrtnik pa naj životarita brez strokovnih šol. Tako se danes že godi, 18. marca pa naj poskrbi, da bo še hujše.

Naši nasprotniki hočejo 5. da o šolstvu ohločuje edino le frimazonski Belgrad, ki je uvedel za katoliške stroke brezversko sokolsko šolo in, ki je poslal med naš narod celo armado svobodomislnega učiteljstva, da vcepilja katoliškim otrokom brezverski strup v erca.

Naši nasprotniki hočejo 6. da vsa naša država oboroži od nog do glave več kot

jo potrebno, kar stane milijardo ljudskega denarja in draži vojne strasti.

Naši nasprotniki hočejo 7. da Slovenci sploh prenehamo biti narod, zato nam hočejo v šolah in knjigah propovedati materino govoricco.

Naši nasprotniki hočejo, da postanemo brezpravni tlačani belgrajskih krvopijev, ki so dosedaj že izmzgali iz nas milijone in milijone narodnega premoženja in nam zato hočejo vzeti našo kulturo, našo izobrazbo, da bomo ponižneje klonili hrbet.

Dva svetova! Ni med njimi kompromisa. Eden zmaga, drugi pade.

18. marca se začne osvobodjenje.

Dolga bo potem še pot in težka. Pa ne strašimo se! Zakaj še daljša bo sicer pot trpljenja in umiranja in večnega tlačenja.

V službi velesrbstva.

»Slovenec je pretekli teden prinesel poročilo belgrajskega dopisnika, ki je zvedel — o tem smo se že posebej poučili — od odličnega radikalnega politika tole: Dr. Šusteršič se je dogovoril z belgrajskimi politikali, da bo pri volitvah nastopil samostojno in da mora njegov boj biti v prvi vrsti naperjen proti SLS, obziren pa mora biti napram samostojnežem, po volitvah — če bo izvoljen — da pa bo moral iti brezpogojno z velesrbskimi radikali. Zato pa bodo radikali nesili vse stroške za njegovo časopisje in za njegov volivni boj proti SLS.

Težko obtožbe. Zakaj vsi smo si na jasnem, kakšne načrte imajo velesrbi z nami Slovenci in Hrvati in kdor se v tem trenutku vože z najhujšimi slovenskimi sovražniki, temu je v Sloveniji za vedno odklenkalo.

To tudi dr. Šusteršič dobro ve. Zato je v Ljudskem dnevniku odločno utajil vse zveze z radikali in zlit celo golido zmerjanja na »Slovenec in SLS.

To zmerjanje nas čudovito spominja na vse one psovke, ki jih je moral pred volitvami v ustavotvorno skupščino od strani

Na Kranjskem je naša skrinjica prva.

»Kmetijskega lista« požreti »Domoljub«, ko je na podlagi raznih in številnih znakov trdil, da so samostojneži samo kmetijska podružnica dr. Zerjavova, da je on ustanovil in s stotisoči založil samostojno stranko in njene voditelje. To je bilo takrat pridušnja v Kmetijskem listu, da Domoljub laže in laže in zopet laže — prav tako kot danes dr. Šusteršič vpije nad »Slovenec«.

No, in kaj se je pokazalo? Pri neki sodnijski obravnavi (dr. Zerjav proti dr. Kraigherju) je pod prisego prišla na dan, da je dr. Zerjav res izplačal 400.000 kron (torej še več, kot smo mi pred volitvami trdili v »Domoljubu«) samostojnim voditeljem za njihov nastop proti SLS. In kar cela Jugoslavija ve: v zbornici so samostojni, ki so pred volitvami navidezno udrihali tudi čez liberalce, čez dru in stru drveli za dr. Zerjavom, ko je slovenskega delavca in kmeta prodajal velesrbskemu kapitalizmu.

Kdo danes laže? Ali odlični radikalni politik napram Slovenčevemu dopisniku, ko trdi, da ima dr. Šusteršič zveze z najhujšimi slovenozrci — velesrbskimi Pašičevci — ali dr. Šusteršič, ki z ogromnim zmerjanjem taji vsako zvezo.

Poglejmo znake!

1. Dr. Šusteršič je proti spremembi ustave, češ, najprvo naj se ta izpelje in preizkusi, potem bomo sodili. Prav isto je govoril Nikola Pašič dne 18. februarja na kandidatni seji belgrajske radikalne stranke. — Pripominjamo, da dr. Šusteršič dobro ve, kako nameravajo velesrbi izpeljati centralizem, če zmagajo: povsod se uvede cirilica, slovenski jezik se odpravi, plemenska društva se razpuste, vsa vodilna mesta zasedejo Srbi itd. Kljub temu, da dr. Šusteršič vse to ve, on zahteva, naj se ustava, t. j. centralizem izpelje, tisti centralizem, ki bo dal moč velesrbbom, da bodo svoje grožnje skušali tudi uresničiti. In četudi nobena juha ni tako vroča kot se skuha, tudi velesrbska ne, vendar je gotovo, da bo z zmago centralizma njegov pritisk na nas veliko hujši in pogubnejši kot je zdaj. In dr. Šusteršič še vedno trdi: naj se centralizem izpelje in preizkusi: zakaj tako govori? Vprašajte Pašiča!

2. Dr. Šusteršič nikdar in nikjer ne napade radikalne stranke, ki je nosilka in najzagrizenejša zagovornica centralizma. Kdor danes pred odločilno bitko ne najde besedice zoper najhujšega sovražnika, ki nas misli utopiti v žlici vode, o tem je težko dvomiti, da ima zveze s sovražnikom samim.

3. O volivnem delu dr. Šusteršiča radikalni minister Zupanič zelo laskavo poroča v Belgradu in radikalni listi z velikim veseljem zabeležujejo Šusteršičeve uspehe, katerih pa hvala Bogu v Sloveniji nikjer ne vidimo.

4. Dr. Šusteršič izdaja dva lista in jih na desetisoče izvodov brezplačno pošilja po deželi. To takoj stane na stotisoče kron, katerih dr. Šusteršič nima. Pa tudi takih prijateljev v Ljubljani nima, ki bi bili voljni stotisoče izmetati za brezuspešno delo.

2^a

5. Dr. Šusteršič jako pridno hodi v Belgrad na razgovore z merodajnimi radikalnimi gospodi.

6. Dr. Šusteršič se v slučaju, kadar mu to kaže, tudi nič ne pomislija, zlagati se. V Ljudskem dnevniku je zapisal, da je proš Kalan prišel za časa, ko je bil Gautsch drugi ministerski predsednik, k Šusteršiču prosit, naj izposluje pri njem za »Slovenec« kakšno podporo. Prošt Kalan izjavlja v »Slovenec«, da se to nikdar ni moglo zgoditi, kdor pozna njegovo razmerje do avstrijske vlade. In kdor pozna prošta Kalana, moža kristalnočistega značaja, ta bo tudi vedel, kdo resnico govori — prošt Kalan ali dr. Šusteršič.

Kdo se ne spominja dalje, kako je svoj čas dr. Šusteršič na nekem zaupnem shodu s tem sramotil navzoče pristaše, ki so ravno v Ljudskem domu otroško nedolžno opisal svoje imenovanje za deželnega glavarja in s tem sramotil navzoče pristaše, ki so ravno zato shod sklicali, da se zadeva pojasni. Resnica pa je bila — zato je izviren spis visoke merodajne in uradne dunajske osebe na razpolago — da je dr. Šusteršič hotel postati minister. Povedali so mu pa, da je to nemogoče in da je najvišje, kar more doseči, deželno glavarstvo. In takoj nato je Suklje moral napraviti mesto dr. Šusteršiču.

7. Dr. Šusteršič je nenaprošen, na lastno roko svoj čas prosil pri avstrijski vladi za podporo »Slovenec«, ki je pa le to ni maral sprejeti. Sploh je dr. Šusteršič ves čas svojega politikovanja imel z dunajskimi vladnimi krogi najtesnejše zveze, bil je po svoji naravi vladen človek in zato se ni mogel nikdar navdušiti za češko opozicijo. In te svoje vladne narave, ki je prešla v meso in kri, dr. Šusteršič ni mogel čez noč sleči.

8. Če vrhu tega še odličen radikalec ki ima vpogled v vodstvo radikalne stranke trdi, da je dr. Šusteršič zezan z radikalno stranko — mislimo, da je za trezno mislečega človeka dovolj.

Važna izjava.

Ministrski predsednik Pašič, voditelj naše notranje politike in mož, ki ima v tem trenutku našo državo bolj v rokah kot vsakdo drugi, je 15. t. m. izjavil na volivnem shodu v Belgradu:

Prihodnje volitve so splošno ljudsko glasovanje, kjer naj narod pove, ali je za spremembo ustave ali ne.

Tako jasno izjave Pašič še ni podal. 18. marca se naj odloči, ali naj ostane centralizem in se izpelje do konca, ali naj pade. 18. marca naj se odloči, ali bosta še nadalje Slovenija in Hrvatska še bolj kot sedaj dve velesrbski koloniji, ki imata dolžnost vzdrževati Velesrbijo s svojimi ogromnimi davki, ali pa naj postaneta enakopravni s Srbijo.

Pašič je upregel ves državni aparat, da bi narod odgovoril tako, kot on želi, da bi se izrazil za centralizem. Tudi v Sloveniji je vrgel vso silo in kupe denarja, da se

bo odgovoril zanj ugodno glasil. Najel je dr. Šusteršiča, da razbije SLS, najodločnejšo nasprotnico centralizma, najel je starolibe-ralno stranko, da agitira za Pašiča, na razpolago so mu samostojneži, ki so po Puelju izjavili, da so proti avtonomiji, denarja je dovolj na razpolago — zakaj pa plačujemo davke.

Pašič nas je pozval, da odgovorimo. Odgovor bo dobil.

Na vsak „Ljudski dnevnik“ in „Ljudski tednik“ zapiši: Nazaj! Ne sprejemem!

Kdo bo izvoljen?

To vprašanje si stavimo mnogi, ki nimamo prilike, da bi brali »Uradni list«. Da bodo ljudje še malo bolj zbegani, skrbi Kmetijski list, ki trdi, da SLS kandidira kmete na takih mestih, kjer ne bodo izvoljeni. Zato se nam zdi prav, da stvar pojasnimo. Zakon pravi:

Izid volitev o volivnih okrožjih se ugotavlja takole:

Skupno število glasovalcev se razdeli s številom poslancev, ki spadajo na to volivno okrožje, zvišanim za število 1. Dobljeni količnik se vzame za prvi volivni količnik. Liste, ki niso dobile niti toliko glasov, da je v njih obsežen volivni količnik, se ne upoštevajo pri porazdelitvi posameznih mest.

Z ostalimi listami se izvrši račun takole: Število glasov, ki jih je dobila vsaka lista, se razdeli z 1, 2, 3, itd., do številke, ki odgovarja številu poslancev, ki jih je voliti v dotičnem volivnem okrožju. Od števil, dobljenih s takim deljenjem se vzame toliko največjih, kolikor je v dotičnem volivnem okrožju voliti poslancev in po njih se dodele poslanci posameznim kandidatnim listam.

Mandati, ki pripadajo eni listi, se dodelo posameznim kandidatom iz te liste, pričeneši pri nosilcu po vrsti okrožnim kandidatom, po številu dobljenih glasov; glasovi, dobljeni za enega kandidata se seštejejo. Ako dobi kandidat, ki je bil kandidiran v dveh okrožjih, toliko glasov v vsakem okraju posebe, da bi bil po volivnem izidu izvoljen v obeh srezih, se proglasita za izvoljena on in njegov namestnik in šele potem se dodele kandidatom prihodnja mesta.

To so glavna tozadevna določila zakona. Napravimo račun:

Recimo, da je glasovalo 60.000 ljudi; razdeliti je 10 poslanskih mest in za ta mesta se puli 8 strank ali 8 skrinjic, izmed katerih je vsaka dobila takole glasov:

Lista A je dobila 30.000 glasov, B 7.400, C 6.600, D 4.800, E 3.600, F 2.800, J 2.600, H 2.200. Skupno število glasovalcev je 60.000, delimo s številom poslancev 10, zvišanim z 1, dobimo količnik 5494.

Sedaj poiščimo največjih 10 števil, ki smo jih dobili pri gornjem deljenju. To so: 30.000, 15.000, 10.000, 7.500, 7.400, 6.600, 5000, 4285, 4750. Iz tega sledi, da pripade listi A 8 mandatov, listi B en mandat, listi

C en mandat, vse druge liste pa so odšle praznih rok.

Kateri kandidati na listah A, B, C bodo pa sedaj izvoljeni? Glede list B in C je lahko, dobila samo vsaka po en mandat. Izvoljen je torej samo nosilec vsake liste.

Liste, ki niso dosegle količnika, odpa- dejo brez mandata in ostanejo samo še li- ste A, B in C.

Delimo torej glasove, ki jih je dobila vsaka teh list:

A 30.000 : 1 = 30.000, 30.000 : 2 = 15.000, 30.000 : 3 = 10.000, 30.000 : 4 = 7.500, 30.000 : 5 = 6.000, 30.000 : 6 = 5.000, 30.000 : 7 = 4.285, 30.000 : 8 = 3.750, 30.000 : 9 = 3.333, 30.000 : 10 = 3.000. B. 7.400 : 1 = 7.400, 7.400 : 2 = 3.700, 4.700 : 3 = 2.466 itd. C. 6.600 : 1 = 6.600, 6.600 : 2 = 3.300, 6.600 : 3 = 2.200 itd.

Lista A pa dobi 8 mandatov, torej je iz- voljenih poleg nosilca liste še 7 okrajnih kandidatov. In sicer so izvoljeni tisti okraj- ni kandidati, ki so v svojih okrajih dobili na dotični kandidatski listi največ glasov.

To bi bil nekaj osnovni primer. Zakon predvideva še slučaje, če nobena lista ne doseže količnika ali če ga doseže ena sa- ma. To menda v Sloveniji ne bo prišlo v po- šte.

Slovensko ljudstvo pa bo 18. marca po- kazalo, da zanj danes ne obstojajo nikakr complicirani volivni računi.

Vsi poštenci Slovenci bomo volili prve skrinjice, prve listo, eno stranko.

Zaupnikom SLS.

1. Volišče. Prihajajo iz več krajev vpra- šanja, kje so določena volišča za posamezne vasi in občine. Ponekod so pa celo napač- nega mnenja, da veljajo za bodoče volitve še stara volišča. Da ne bo zmešnjave, pro- simo, da naši zaupniki po vaseh pouče vse volivce, kje da je določeno volišče. Opo- zarjamo nadalje vse somišljenike, da mo- rajo vsi občinski uradi razglasiti vsaj deset dni pred volitvami kraj in čas volitev.

Marsikje se bodete čudili, da so voliš- ča še slabše porazdeljena, kakor so bila pri volitvah za ustavotvorno skupščino. Ve- dite, da je pri razdelitvi volišč v Sloveniji imela glavno besedo SKS oziroma njen po- slanec, ki je podpredsednik državnega od- bora. Kjerkoli bodete vesle te razdelitve morali hoditi daleč na volišče, vedite, da so vam to napravili naši nasprotniki, da bi s tem kar največ naših volivcev ostalo do- ma. Odgovor na te nizkotne špekulacije naj bo: Vsak naš mož mora voliti.

2. Zbori naših zaupnikov.

Zadnje tedne pred volitvami bodemo še v vseh sodnih okrajih sklicali zbere za- upnikov. Na te zbere že danes opozarjamo in prosimo, da poskrbite, da se bo iz vsake občine vsaj en zaupnik sigurno udeležil.

GAZELA

je nova znamka. V dobrem letu pa se je radi svoje kakovosti tako upeljala, da se dobi pov- sed in je zahtevajo vse gospodinja.

Na Stajerskem je naša skrinjica druga.

Dnevni red inn pa čas in kraj zborov bo- demo naznanili z okrožnico.

8. Povejte vsem našim volivcem, da je naša skrinjica prva in da se naša lista ime- nuje po imenu našega voditelja: Dr. Anton Korošec Tajništvo SLS.

Kakršna stranka, tak kandidat.

Ne bilo bi prav, ko bi šli kar tiho mimo kandidatov samostojnežev. Posebno eden je, katerega si morajo dolenski kmet- je malo bolj natančno ogledati. To je novo- meški zobotehnik Ogrič. Ta mož je pravi cvet na deblu kandidatske liste samostojnih kmetov. Z največjo silo so se samostojni po prevratu vrgli na novomeško okolico. Oznanjali so kmetom nov evangelij, da more samo kmet kmeta zastopati in da bodo našemu slovenskemu kmetu ravno samostojneži pripravili nebena na zemlji. Oznanjali so, da bo draginja zginila, davki bodo vedno manjši, voj-kov vedno manj in pa edino kmet bo gospodaril, drugi bodo pa kmetu služili. S temi praznimi obljubami so res premotili pretežno večino kmetijskega ljudstva v novomeškem okraju, ki je kar z odprtimi rokami hitelo v na- ročja samostojnih generalov, ki so imeli svoj sedež na Grmu. Leta minevajo, prišlo je leto 1923. in kmetje morajo videti, da so jim samostojneži prinesli samo bridka razočaranja. Denar je izgubil vrednost, draginja je neizmerno narasla, davki so neznosni, samostojneži so dali vso oblast nad Slovenci Srbom v roke. V Belgrad se steka ves denar, od tam ne prihaja skoraj nič nazaj.

Tudi od gesla »Kmet kmeta«, ki so ga imeli samostojneži vedno na jeziku, ni od prvega začetka nič ostalo. V Belgrad so poslali mesarje, krčmarje, prekupčev- valce, trgovce, niti enega ne, ki bi se pre- življal zgolj od kmetijstva. In sedaj so nas v novomeškem okraju po geslu »Kmet kmeta« osrečili s človekom, katerega živ- ljenski poklic je, da puli in filka zobe. Drugi kandidat v novomeškem okraju je pa zopet birt. Mi se hočemo pečati za- enkrat le s prvim. Ta možakar je kakor divjl. Meče okrog sebe brezmiselne be- sede, je zagrizen in strasten, da ga kar pamet mineva ko govori, razgraja in vpije kakor jesihar na trgu. Poleg tega je pa kaj čuden »kristjan«. Ta stranka samo- stojnežev je sploh posebna zaščitnica vere in zato tudi ni mogla postaviti z ozirom na to dejstvo bolj primernega človeka, ka- kor je ta gospod Ogrič. Je namreč ločen od žene, cerkve nikdar ne vidi od znotraj, poleg tega je bil tudi nekoč v čedni dru- žbi, kjer so govorili največja bogokletstva. To je pač idealen zastopnik stranke kmet- ijcev. Samostojneži so nanj lahko ponosni. Novomeško kmetско ljudstvo mu bo pa tudi posvetilo, kadar bo prišel med nje, da bo urnih krač tekkel nazaj v mesto med zadnje ostanke samostojnih kmetijacev.

Kako ta čedni kandidat takozvane kmetijske stranke cenil kmete, se je naj-

bolje pokazalo na shodu SLS v Novem mestu. Ko mu je predsednik milostno po- delil besedo, se je za uslugo oddolžil s tem, da je začel najnesramnejše govoriti proti okoliškemu kmetiskemu ljudstvu. Kmetom je očital omejenost, zaostalost, neumnost. Spozabil se je tako daleč, da je stavil Radičeve kmete, ki gredo slepo in brezmiselno za velikim pustolovcem 20 stoletja Radičem za vzgled. Seveda je pa ta mož malomiselni, da je poprej rihnel proti Radiču. Pet minut kasneje mu je pa bil Radič in njegovi pristaši vzgled poli- tične zrelosti, seveda zato, da je mogel psovati naše kmete za neumne in omejene in politično nezrele. Sedaj pa poglejmo resnico. Radič je dobil pri zadnjih volitvah okrog 300.000 glasov, njegovo glasilo ima pa komaj 20.000 plačujočih naročnikov, SLS je pa dobila pri zadnjih volitvah okrog 28.000 glasov, »Domoljub« ima pa sedaj okrog 37.000 plačujočih naročnikov. Tako presojava pustolovci, ki jih stran- ka samostojnežev usiljuje našim kmetom, politično zrelost našega ljudstva. Bolj se še ni nikdar nobena stranka osmešila, ka- kor se je ta čedna samostojna kmetijska stranka, ki je farbala naše kmete z geslom kmet kmeta, zdaj jim pa ponuja napol divje zobodrece.

Vsako „Domovino“ in „Kmetijski list“ vrni pismonoši.

Volit gremo!

1. vprašanje: Kdo sme voliti?

Odgovor: Voliti sme vsak Jugoslovan, ki je že 21 let star in je vpisan v volivni imenik.

2. vprašanje: Kdaj bomo volili?

Odgovor: Dne 18. marca od 7. ure zju- traj do 6. ure zvečer. Vsi zavedni možje gredo glasovat predpoldne.

3. vprašanje: Ali bomo obveščeni, da smemo voliti?

Odgovor: Ne! Nobena oblast ne obve- sti volivca!

4. vprašanje: Ali dobimo volivne le- gitimacije?

Odgovor: Ne! Volivnih legitimacij sploh ni.

5. vprašanje: Kaj vzamemo s seboj na volišče?

Odgovor: Pozor! Vzemite s seboj eno osebno izkaznico. To je domovinski, krstni ali poročni list; zadostuje tudi delavska ali poselska knjižica, ali pa potni list ali urad- na legitimacija, lovski ali orožni list, služ- beni dekret, obrtni list ali diploma. Velja- ven je vsak javni dokument ali potrdila županstva.

6. vprašanje: Kaj povemo volivni ko- misiji?

Odgovor: Volivni komisiji povejte ime, priimek in poklic.

7. vprašanje: Kako oddam svoj glas?

Odgovor: Vsak volivec dobi od komi- sije eno kroglico. Član volivnega odbora mu razkaže glasovalne skrinjice in ime

nujenuje vse kandidatne listine. Vsaka stranka ima svojo skrinjico. Slovenska ljudska stranka ima na Kranjskem prvo skrinjico, na Stajerskem pa drugo. Ta skrinjica je označena z imenom dr. Anton Korosec. Vollvec vzame nato kroglico v desno roko. Nato zapre roko in gre z njo v vse skrinjice, kar jih je na volišču. Ko ima roko v skrinjici Slovenske ljudske stranke, roko odpre, da pade kroglica v skrinjico. S tem ste oddali svoj glas stranki slovenskega ljudstva.

8. vprašanje: ali je volitev tajna?

Odgovor: Iz vseh skrinjic potegnite za-

prto roko, tudi iz skrinjice Slovenske ljudske stranke, četudi ste kroglico že oddali. Ničče ne more vedeti, v katero skrinjico ste spustili kroglico.

9. vprašanje: Ali sem dolžan voliti?

Odgovor: Da! Vsak krščanskomisleči Jugoslovan je brezpogojno dolžan voliti.

10. vprašanje: Za kaj bom šel na volitve?

Odgovor: Za življenske pravice slovenskega kmeta, delavca in obrtnika! — Za krščansko šolo in državo! — Za stranko ljudstva, ki hoče poraziti kapitalizem! Za avtonomijo Slovenije! — Za revizijo ustave.

Gospodarski obzornik.

DENAR.

Vrednost tujega denarja.

Denar	12. febr. 15. febr. 19. febr.		
	K v	K v	K v
ameriški dolarji (eden)	400 —	382 —	408 —
avstrijske krone (sto)	— 60	— 44	— —
češkoslov. krone (ena)	— —	— 12	— —
angleški funti (eden)	— —	— —	— —
francoski franki (eden)	25 20	24 80	— —
italijanske lire (ena)	19 40	19 20	19 68
bolgarski levi (eden)	— —	— —	— —
carski rublji (sto)	— —	— —	— —
nemške marke (sto)	1 44	— —	— —
rumunski lei (eden)	— —	— —	— —
švicarski franki (eden)	— —	— —	— —
poljske marke (sto)	— —	— —	— —
mažarske krone (sto)	— —	— —	— —

g Sprejemanje bankovcev. Bankovcev po Din 1—, —50 in —25, pošte niso dolžne sprejemati ob enem plačilu: več nego 50 Din po Din 1—, več nego 25 Din po Din —50 in več nego 10 Din po Din —25; prav tako ni stranka dolžna sprejeti od pošte naenkrat več večjih vsot teh bankovcev, nego je zgoraj navedeno. Samo glavna državna blagajna sprejema neomejene količine teh bankovcev. Kovnega denarja niso stranke dolžne sprejemati od pošte: po Din 1— preko 50 Din; po Din —50 preko 25 Din; po Din —25 preko 20 Din; po Din —10 preko 10 Din; po Din —5 preko 5 Din. — Bankovci, pri katerih je kaj odtrganega ali pa so poškodovani, se ne smejo sprejemati. — Take bankovce more stranka zamenjati samo pri Narodni banki.

CENE.

g Celjski trg. Govedina: v mesnicah I. vrste 18, II. 15, na trgu I. 18, II. 12; teletina: I. 18,50, II. 17,50; svinjina: I. 90, II. 25; slanina: I. 88, II. 86, na debelo 34,50; mast 40, na debelo 88; prekajeno meso I. 87,50, II. 85; liter mleka 8,50; 1 kg surovega masla 80, črnega 65, masla 45; kruh: 1 kg belega 7,50, črnega 6,50; 1 kg kave Portoriko

65, Santos 50, Rio 42, pražene I. 70, II. 64, III. 50; sladkor: kristal 22, v kockah 24; riž I. 14, II. 9; liter namiznega olja 80 do 82, bučnega 82 do 83; 1 kg moke 00 7,70, 0 7,60, 2 7,20, 4 6,60, 8 5,80; kub. meter trdih drv 125, cent 87,50, kub. meter mehkih 100, cent 80; kрма: cent sladkega sena 225, pol sladkega sena 200, kislega sena 175, slame 125. — Cene so v dinarjih.

g Mariborski trg. Goveje meso I. vrste 17, II. 16, III. 14; teletina I. 19, II. 17,50; svinjsko meso 22,50 do 28; salo 37,50; črvena mast 80; slanina 35 do 87; mast 40; prekajeno meso 35 do 40; konjsko meso I. 9, II. 8; kokoši komad 40 do 50; gosi 60 do 90; liter mleka 4,50 do 5; kg surovega masla 52, jajce 1,75 do 2; 1 kg belega kruha 7,50, črnega 6,50. — Cene so navedene v dinarjih.

g Vinski trg. Trgovina v vinom počiva. Kriza se nadaljuje. Vsi led počasne uporabe starih vin se opazuje, da je povpraševanje po novem vinu manjše, posebno v Stari Srbiji, kjer trgatvev preteklega leta ni ravno posebno dobro izpadla. Največje povpraševanje je sedaj po novem vinu iz Bapata, Baške in Vršca, to pa zato, ker so najcenejša. Vendar se pa z večjim prometom ne more računati. Izvoz ovira predrag prevoz, ki znaša n. pr. od Vršca do meje 2 Din za 1 liter, dočim stane liter 1,50 Din, tako, da je prevoz za 25 do 50 odstotkov dražji od samega vina. Poskusi izvoza vina v Českoslovaško, Nemčijo in Avstrijo se niso obnesli vsled razmer na železnicah in predrage vožnje. Iz Dalmacije so izvozili nekoliko vsgonov vina v Českoslovaško preko Trsta, vsled česar so postale cene v Dalmaciji malo bolj čvrste. Na zgornjem Hrvaškem ponujajo vinogradniki po 2,20 do 2,50 Din liter ali ni nobene kupčije vsled slabe kakovosti vina. Pač pa kupujejo v neznatni meri stara vina in plačujejo devet odstotka po 4 do 4,50 Din liter. Cene vinu v Vršku in Bell Čerkvi še vedno padajo.

g Žitni trg. Zagreb, dne 15. februarja. Cene v dinarjih za 100 kg, postavno bačka oziroma vojvodinska pošta stanejo: pšenica 76 do 77 kg 445 do 462,50, nova rumena koruza 230 do 262,50, bela umetno sušena 300 do 305, rž 71 do 74 kg 650 do 875, za krmo 300 do 335, oves 287,50 do 305, pisani fižol 425, beli 400, pšenična moka 0 650 do 687,50, 2 625 do 662,50, 4 600 do 637,50, za krmo 225 do 275, drobnj otrobi 170 do 200, debeli 225 do 250.

Novi Sad, dne 14. februarja: pšenica bačka 448,75 do 450, banatska 450, ječmen bački 312,50 do 815, oves bački 287,50, koruza bačka 225, beli fižol 890, bačka moka št. 00 650, 0 650, 2 620, 8 525, 7 450, bački otrobi 165. — Cene v dinarjih.

Belgrad, dne 16. februarja: Pšenica 450 do 480, nova koruza 250, fižol 410 do 425, otrobi 175. — Cene v dinarjih.

Maribor. Pšenica 450 do 500, rž 400, ječmen 400, oves 850, nova koruza 400, beli fižol 400 do

500, krompir 150 do 175, moka 0 750, moka za krmo 825, otrobi 275, seno 225, slam 175. — Cene v dinarjih.

Vukovar. Pšenica 425, ječmen 800, oves 287,50, nova koruza 250, stara 825, beli fižol 400, pisani 375, moka 0 725, otrobi 200. — Cene v dinarjih.

Brod na Savi. Pšenica 465, rž 420, ječmen 825, oves 800, nova koruza 295 do 800, beli fižol 425, pisani 425, moka 0 750, moka za krmo 700, otrobi 220. — Cene v dinarjih.

Čakovec. Pšenica 487 do 500, rž 393,75 do 400, ječmen 862,50 do 875, oves 837,50 do 848,50, nova koruza 290, pisani fižol 437,50, moka št. 0 750, otrobi 220. — Cene v dinarjih.

Subotica. Pšenica 450, rž 875, ječmen 810, oves 810, nova koruza 225. — Cene v dinarjih.

Niš. Pšenica 440 do 450, ječmen 800, oves 290, koruza 280 do 290, krušna moka 70 odstotka 600 do 610, fižol 450. — Cene v dinarjih.

Skoplje. Pšenica 460 do 470, ječmen 800, oves 290 do 270, koruza 300, fižol 600. — Cene v dinarjih.

g Naraščanje cen sladkorja na svetovnem trgu. Iz Prage poročajo: Cene ameriškega in kubanskega sladkorja so tekom februarja znatno poskočile. Temu zvišanju cen sledijo tudi ostala sladkorna tržišča.

g Cene v Budimpešti. Sedaj stane na trgu v Budimpešti 1 kg moke, ki je julija 1914 stala K —43, avgusta 1922 100 K, danes 188 K; 1 kg kruha julija 1914 K 0,30, avgusta 1922 K 76, danes K 148; 1 kg govejega mesa julija 1914 K 2, avgusta 1922 210 K, danes K 600; 1 kg masti julija 1914 K 1,60, avgusta 1922 500 K, danes 980 K; 1 kg surovega masla julija 1914 K 3,60, avgusta 1922 K 600, danes K 1800. Če pomislimo, da je Ogrska agrarna dežela, morajo te cene in draginja vsakega osupati.

ŽIVINA.

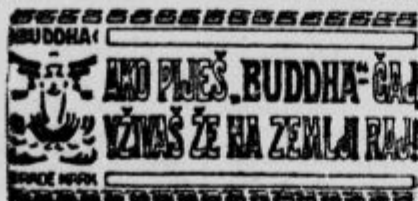
g Živinski sejm v Karlovcu dne 17. februarja. Semenj je izvanredno dobro uspel. Zlasti je bil velik dogon živine okoli 200 Ogovod, 800 svinj in 800 konj. Voli so se plačevali 7 do 10 Din za kg, bik 7 do 12,50, krave 6 do 7, teleta 10,50 do 12,50, pitane svinje 20 do 26,25, mršave 7,50 do 11,25, konji 8750 do 12.500 Din za komad po kakovosti. Od tega blaga je odšlo v Italijo 95 konj in 250 goved v Maribor 150 goved, nekoliko goved je bilo odposlano v Ljubljano.

g Zagrebški živinski sejm. Na zadnjem trževskem sejmu v Zagrebu je bil promet neznačen. Prišlo je precej italijanskih kupcev. Cene za kg live teže v dinarjih: voli I. vrste 10,50 do 11,50, II. vrste 8 do 9, III. vrste 7 do 7,50, mlada živina 8,50 do 10, krave 6,50 do 7, svinje I. vrste 27 do 28, II. vrste 22,50 do 26,50, III. vrste 20 do 21,50, teleta I. vrste 14 do 15, II. vrste 12,50 do 13. Konji so se tržili 20 do 25 tisoč en par; seno 212,50 do 250, deletja 250, slanina 137,50 do 162,50.

g Živinski sejm v Mariboru. Polkrajinska uprava za Slovenijo, oddelek za kmetijstvo v Ljubljani je zopet dovolila redne živinske sejne v Mariboru.

RAZNO.

g Kmetijski pouk po deželi: Oddelek za kmetijstvo priredi v zadnjem tednu meseca februarja t. l. sledeče poučne tečaje in predavanja: V nedeljo, dne 25. februarja: 1. V Trzinjuem po prvi maši v šoli, o najboljših podlagah za sadno drevje, o režnji trt, okr. ekonom Kafol; ob 15. uri v občinski hiši, o živinoreji in izboljšanju hlevov, živ. instruktor Gregorc. 2. V Gorjah pri Beli, ob 15. uri v Društvenem domu, o prevešanju, čeb. pot. učitelj Okorn. 3. V Predosljah ob 15. uri v Ljudskem domu, o umni praščjereji za gospodinjstvo, pomočnik okr. ekonomista Hladnik. 4. V Stari cerkvi pri Kočevju ob 14. uri v šoli, praktični pouk o sadjarstvu, pomočnik okr. ekonomista Zdolšek. 5. V Podgorju pri Kamniku ob 15. uri, gospodarski sestanek za pospeševanje sadjarstva, pomočnik okr. ekonomista Marinček. 6. V Grahovem po prvi maši, o gnojenju z naravnim in umetnim gnojem, pomočnik okr. ekonomista Matjašič. 7. V Družmirju o pridelovanju krmskih rastlin in o živinoreji, okr. ekonom Wernig.

Naš denar v naše hranilnice!

8. V Prihovi pri Konjicah v šoli ob 9. uri predavanje o gnojenju; po predavanju praktični pouk o snaženju sadnega drevja in o reznji trt, pomočnik okr. ekonom Štamberger. 9. V Sv. Petru na Medvedovem Selu ob 9. uri pri g. Verku, v živinoreji, izboljšanju hlevov in gnojišč, živ. instruktor Zupanc. 10. V Sv. Benediktu v šoli ob 8. uri, o izboljšanju kmetijstva, okr. ekonom Strekelj. 11. V Dokleževju v Prekmurju v občinskem uradu ob pol 14. uri, o izboljšanju kmetijstva, okr. ekonom Strekelj. rđgovmm hlevov in o živinoreji, okr. ekonom Vojsk. 12. V Krašćah v Prekmurju ob 14. uri, o izboljšanju travnikov, o izbiri dobrih plemenjakov, pomočnik okr. ekonom Pavlica.

g Kmetijsko šolstvo v Sloveniji. Kmetijska šola na Grmu šteje v tekočem šolskem letu 51 učencev, in sicer 23 Dolenjcev, 11 Gorenjcev, 2 Notranjca, 2 Stajerca, 1 Korošca in 12 Primorcev. — Kmetijska šola v St. Jurju ob južni železnici ima 26 učencev. Od teh je 21 Stajercev, 2 Korošca, 1 Prekmurec, 1 Hrvat in 1 Primorec. — Vinarska in sadjarska šola v Mariboru ima skupaj 58 učencev, v I. letniku 33 in v II. letniku 25 učencev.

g Mlekarska šola. Pod tem naslovom poroča združba »Kmetovalci«: Pred vojno so se vršili mlekarski tečaj pri združbi mlekarni na Vrhniki. Te tečaje se je nameravalo od strani oddelka za kmetijstvo tudi nadalje prirejati, toda vrhniške razmere niso ustanovitvi take šole prijazne. Oddelak za kmetijstvo namerava mlekarsko šolo otvoriti sedaj v Bohinju, in sicer pri združbi sirarni v Stari Fužini. Pričetni koraki za ustanovitev te šole so se že storiili.

g Kletarski tečaj. Na Kmetijski šoli na Grmu se je sredi pretečenega meseca vršil trodnevni kletarski tečaj, katerega se je udeležilo 26 obiskovalcev, največ iz krogov vinogradnikov, gostilničarjev in vinotrtcev. Udeležencem se je teoretično in praktično razložilo umno kletarstvo, ki je velikega pomena za naše vinogradništvo in za zaželjen in potreben izvoz naših vin. Zeleti bi bilo, da tako tečaje v obilnem številu posejajo zlasti naši vinogradniki. Podobni tečaji se vršijo še ta mesec in sicer tečaj za sadjarstvo od 15. do 18. t. m. in tečaj za pridelovanje in umno vporabo krme. Naj bi se tudi teh tečajev polnoštevilno udeležili ukaželjni kmetovalci.

g Gradba ljutomersko-ormoške železnice. V Ljutomeru so začeli graditi barake, ki so potrebne pri gradbi nove železniške zveze z Ormožem. Tudi potrebni gradbeni material že dovažajo.

g Neomejen izvoz naše koruze v Albanijo je dovolila sedajna vlada.

g Kje se pridelava največ koruze? Pravi ameriški pridelalec je koruza. Pred odkritjem Amerike niso poznali te vrste žita ostali deli sveta. V Združenih državah se pridelava letno toliko koruze, da lahko krijejo z njo tri četrtine sveta. Glavni koruzni

pas se razteza od države Ohio proti zapadu do reke Misouri. Največja koruzna žetev je bila 1920, ki se je čenila na 2150 milijonov dolarjev. Od vse koruzne letine porabijo za krmljenje prešičev 40 odstotkov, konjev 20 odstotkov in goveje živine 15 odstotkov. Ljudje jo porabijo za svojo hrano 10 odstotkov. Med leti 1905 in 1914 se je izvozilo na Angleško skoro eno tretjino ameriške koruze. Argentinja, tudi kot velika koruzna dežela, je oddala od 1910 do 1920 skoro dvakrat toliko koruze kot Zedinjene države. Ko so prišli belokožci v Ameriko, so se učili od Indijancev pridelovanja koruze. Ko bi ne bili naleteli na te vrste žita, bi morali lakote poginiti.

g Otežkočen vvoz surovega jekla in premoga iz sosednjega Rurhralkega ozemlja v začasno še nezasedeni Remešheid-ski industrijski okraj, v katerem je večina kot domača industrija razvito izdelovanje vaskovrstnega orodja, je povzročil neznošno draginjo in pomanjkanje blaga.

Tedenske novice.

d Slovenska ljudska stranka na pohodu. Slovenska ljudska stranka v svoji zgodovini še ni doživela takega valovanja ljudskih množic v njeno okrilje kakor ravno sedaj. Vsa Slovenija nezavestno čuti, da se nahaja pred prvo veliko bitko za lastni obstoj, in da je zmožna to bitko izvojevati samo SLS. To valovanje ljudskih množic pomenja sijajno zaupnico programu SLS in delu njenih poslancev. Druge stranke se cepijo in lovijo glasove, nobena nima jasnega programa, razen ponižnega klanjanja in ponujanja napram Belgradu — SLS pa že vsa leta povdarja avtonomijo in se ne klanja in se ne prodaja, se ne ponuja. V tem tiči tudi njena sila in privlačnost. Nedeljski shodi so to pokazali. Povsod se je ljudstvo izjavljalo za Slovensko ljudsko stranko in prisegalo na njen program.

Kolikor imamo sedaj poročil, so se vršili sijajni shodi v Žužemberku, Dobrniču in Trebnjem, kjer je govoril dr. Korošec, dalje v Novem mestu in Prečni, kjer sta govorila dr. Kulovec in Radešček, v Zagradcu, Soteski in na Krki, kjer je govoril dr. Mohorič, v Semiču (kandidat Nemanič), v Straži pri Leskovcu (ravnatelj Žarn), v Toplicah in Gornjih Sušicah (dr. Česnik in Munda), v Moravčah in Pečah (kandidat Stercin), na Vačah (kandidat Kremžar), v Smartnem pod Smarno goro (dr. Brejce), v Dolu pri Ljubljani in pri Sv. Jakobu ob Savi (kandidat Stanovnik), na Brezjah in v Retečah pri Šk. Loki (Brodar, Jan), v Sori (Dolenc), na Igu (Žužek), na Rakeku (dr. Puntar in Mazovec), v Hotederšici (dr. Basaj), v Dobropolju in Strugah (kandidat Škulj in župan Pogorelec), v Laškem in Rimskih toplicah (Hrastnik in Kogovnik). Poleg tega je bilo še nekaj shodov v krškem okraju, precej shodov na Štajerskem in v Prekmurju.

d Radeče. Shod SLS bo v nedeljo, dne 25. t. m. po zjutranji sv. maši v Narodnem domu. Vsi volivci ste vabljeni, da se udeležite polnoštevilno.

d Shod SLS se vrši v nedeljo 25. t. m. dopoldne v Podbrezjah popoldne ob 3. uri v Sp. Dupljah pri g. Jegliču. Poroča g. nar. poslanec Brodar.

d Zmaga SLS v Radečah. Pri občinskih volitvah v Radečah je dobila SLS 19 obč. odborikov, združeni nasprotniki pa 6.

d Mi, ki smo spregledali! Gospod urednik! Dovolite, da napiše v »Domoljub« par vrstic tudi žuljava delavčeva roka. Bratje Slovenci in Slovenke! Dolžnost naša je, da odpiramo oči tistim, ki še niso spregledali. Bratje, pozor, krivi preroki vstajajo in imenujejo noč dan, dan pa noč, svobodo suženjstvo, hlapčevstvo pa svobodo, aleparijo čast, zvestobo pa izdajstvo. Bratje, kdo so to? To so lastni bratje, to so poturice, ki so hujski od Turkov. To so sovražniki naše svobode, to so prodanci vseh barv. Bratje Slovenci, bralci »Domoljubovi«! Mi smo predstraža bojnikov za svobodo mile nam Slovenije, našega jezika, našega gospodarstva, naše kulture in vere naših očetov. Bratje in sestre, mi smo številna armada in neprodirna fronta, ki zakličemo vsakemu sovražniku naše svobode: stoji! Bratje, mi lahko zakličemo demokratom in samostojnim: nebojte nas več prodajali, in vsem drugim političnim barantačem: prazno so vaše sanje! Bratje! Srbski časopis, ki se tiska v Belgradu, ki se mu pravi »Tribuna«, je označil 18. marec za dan odločilne volivne bitke med velesrbstvom na eni ter Hrvati in Slovenci na drugi strani, in zasanjal posledice srbske zmage. In tudi ni zamolčal, da bomo plačali račun mi Slovenci in Hrvati. S svojimi denarji, svojim jezikom, s svojo kulturo, svojo vero in menda tudi s svojo grbo. V dosego tega cilja se poslužuje srbski minister Pasić najboljši politični vojskovodja narodnih izdajic. Tudi v Sloveniji je mobiliziral vse, da bi razbil Slovensko ljudsko stranko, ki ima na svojem praporu zapisano svobodo Slovenije ali avtonomijo, ker on bi imel rad v Sloveniji dobro molzno kravo, in zraven tega mirno kravo, da ne bi nič brcala. Bratje, v Sloveniji nastopi vse polno strank, v resnici pa samo dve stranki, Slovenska ljudska kot slovenska in za svobodo Slovenije ali avtonomijo, vse druge pa srbijanske za srbsko nadvlado ali centralizem. Bratje Slovenci, ali imamo še kaj narodnega ponosa? Bratje, ali imamo res hlapčevsko kri? Ali smo res pasje narave, kakor se neki pisatelj iz nas norčuje. In ne moremo pogrešati palice in pasjega biča? Gre za biti ali ne biti kot Slovenci. Kaj tedaj storiš? Mi moramo nevedne podučiti, podučiti celo vas, v kateri bivamo, posojati in brati Domoljuba, podučiti soseda in tujca ter kuriti s časopisi odpadnikov. Bratje Slovenci! Pred našo pestjo so trepetali sovražniki na bojnih poljanah. Italijanski Kadorna vas je imenoval najboljši vojake sveta. Bivši nemški generali pa železne junake. Fantje, ofenziva 18. marca. Zmaga!

d Dekletom. Kmetško dekle nam piše: Hud boj se bojuje. Boj za domovino, boj za Slovenijo, boj za krščansko šolo. Bojujejo se volivci med strankami, bojujejo se vsi pravi možje za pravico slovenskega ljudstva in za svobodo krščanske vzgoje. — Kaj pa me dekleta, ali bomo to vse kar tako brez skrbi gledale in v miru pustile? Ne, nikakor ne smemo! Akoravno nimamo volivne pravice, lahko po svojih močeh veliko storimo za srečen izid volitev, za blagor našega slovenskega naroda. V četrti

PALMA

Kaučuk potpetnike in potplate

Prednosti!

Ceneje in znatno trajnije nego od kože!

Varstvo proti vlagi i mrazi!

Na Kranjskem je naša skrinjica prva.

številki »Domoljub« je bil članek pod naslovom »Vsi na krova«. Te besede pa veljajo ne samo možem-volivcem, ampak pred vsem tudi nam dekletom, zavedajočim se svoje dolžnosti, ki jo imamo napram naši domovini in Cerkvi. Nam ni in ne sme biti vseeno, kako bo vclitev izpadla, kakšni bodo voditelji naše domovine, kakšen bo bodoči naš narod, kako se bo vzgajal itd. Tovarišice, dekleta krščanska! Bodimo tudi me v tem boju, v boju za blagor našega naroda, pogumne in neustrašene. Nobena Slovenka naj ne trpi tega, da bi moške volivci zavrgli sami sebe, svojo in svojega naroda svobodo. Posreduj dekle pri svojem očetu, bratu, ženinu, da vsak voli tako, da dobi naša domovina krščanske voditelje, da bo naš narod narod poštenjakov. Zato z vso vnemo odganjamo od naših hiš sovražnika, ki nas obiskuje v papirnati obleki od znotraj pa je zgrabljiv tiger, ki hoče preslepiti moške volivce in zapeljati vse naše ljudstvo. Dekleta, vrzite v ogenj vse slabe nepovabljene časopise. Imamo dovolj dobrih časopisov, ni nam pa treba in nemarimo onih, ki samo psujejo in sramotijo vse, kar je dobrega in poštnega. Bodimo vsa dekleta močne in neustrašne junekinja naše slovenske domovine in branilke naše in naših očetov vere!

d Uganko, ki smo jo začeli zastaviti, je takoj rešil dr. Šusteršičev »Ljudski dnevnik«. Sam g. dr. Šusteršič, veliki nepodkupljivi borec jugoslovanstva, je nenaprosen od »Slovenca« dobil pri Gautschu, takratnem min. predsedniku za »Slovenca« 1 milijon kron današnje vrednosti. Od tega je obdržal zase — on pravi da kot plačilo za sotrudištvo pri »Slovenca« — 200.000 K današnje vrednosti. Ostalo je romalo za Jeronovo dijaško mizo, ker »Slovenec« ni hotel sprejeti. Iz tega bo vsak naredil sodbo o nepodkupljivosti in nesebičnosti dišnega gospoda.

d Liberalni kandidat v Ljubljani bo za starine in mladine prof. Reiser, namestnik pa Ravnihar.

d Kandidature bankirjev na demokratiških in radikalskih listah: Milan Sevdčič, glavni akcijonar »Prometne banke« kandidira v leskovškem in resavskem okrožju. Vlada Marković, glavni akcijonar »Privredne banke« in ravnatelj »Izvozne banke« v okrožju Jasenica. Milivoje Pavlovič iz »Privredne banke« v Belgradu v Kolubari. Dr. Voja Gjorgjevič iz »Srpske banke« o okrožju Kragujevac. Ravnatelj »Balkanske banke« in znani vzdigovalec dinarja Dušan Plavšič v hrvatskem Primorju. — Kakor se vidi, bo v bodoče pri nas še precej »kšefta«.

d Orjunski razbijači v Mariboru so junaško utajili, da bi imeli kakšno zvezo z razbijanjem Cirilove tiskarne. Stvar je pa tako jasna, da noben človek ne dvomi o krivcih. Orjuna je razbila že več tiskarn po Hrvatskem in izvršila še mnogo drugih nasilstev in prav nobenega dvoma ni, da je tudi roparski napad v Mariboru njihovo delo. Policijska oblast je doslej aretirala 11 Orjuncev, med njimi tudi inž. Alberta Vedernjaka, bivšega ravnatelja Kmetijske šole na Grmu. Vsi aretirani so Sokoli in

pristaši dr. Žerjavove stranke. Naši ljudje v Mariboru so ustanovili proti Orjuncom Ljudsko stražo.

d Orjuna v Kranju. V Kranju se je ustanovila Orjuna, ki ima namen izvrševati nasilstva nad našimi ljudmi. Kot član je vpisan tudi trgovec Janko Sajovic, kateremu naši ljudje dajo veliko zaslužiti.

d Pozor naročnikom! Z neznatnimi izjemami so se naši cenj. naročniki hvalevredno odzvali naši svojedobni prošnji, naj hitro obnovijo naročnino za tekoče leto. Velika večina je poslala celoletno naročnino, manjši del se je poslužil pravice polletnega plačevanja. Je pa še nekaj takih, ki so doslej odlašali s plačilom. Te naše naročnike tem potom nujno opozarjamo na njih dolžnost. Naročniki, ki do konca tekočega meseca ne pošljejo naročnine, bodo prejeli še dve številki, kajti papir je danes predrag, da bi uprava mogla še dalje čakati na plačila zapoznelih naročnikov. Pozor torej vsem, ki se jih tiče! Kdor bi ne imel položnice, naj jo vnovič zahteva.

d Proti Slovence. V ljubljanski tobačni tovarni odpuščaajo delavke in delavce, češ, da ni dela, v Srbiji pa gradijo tri nove tobačne tovarne, ki jih bodo seveda plačali Slovenci in Hrvati. Tako dela z nami centralizem. Dr. Šusteršič pa je še mnenja, naj se izpelje do konca, da se preizkuša.

d Korupeija. Belgrajska vlada je dala natisniti v Ameriki znamke, ki stanejo 30 milijonov kron — v Avstriji bi stalo vse skupaj komaj 5 milijonov. Toda — služka bi ne bilo toliko za žepne raznih centralističnih gospodov. Slovence in Hrvat itak rada plačujeta. Centralizem naj se pa še dalje preizkuša, kajne, gosp. dr. Šusteršič?

d Županski tečaj v Ljubljani. »Županska zveza« za Slovenijo (podružnica za ljubljanski okraj) priredi županski poučni tečaj v ponedeljek, dne 26. februarja t. l., v Ljubljani, na verandi hotela »Union«. Pričetek ob 9. uri dopoldne. Predava poleg dveh predavateljev, določenih od pokrajinske uprave, tudi višji častnik o vojaških zadevah, ki so posebno važne za občine. Po vsakem predavanju strokovna debata in odgovori na vprašanja. Vsi občinski zastopniki ljubljanskega in vrhniškega sodnega okraja naj se udeležijo tega velevažnega poučnega tečaja polnoštevilno.

d Zlatnike bo začela kovati Narodna banka. Seveda bodo takoj, ko pridejo v promet, izginiti v skrinje in nogavice.

d Nov zdravnik v Ljubljani. V Cagarjevi ulici v Ljubljani se je naselil g. dr. Iv. Drobnič, specialist za notr. bolezni. Glej oglaš!

d Motorno gasilsko brizgalno je to dni dobilo ljubljansko gasilno društvo.

d Vladni tajnik Venčeslav Polak. V soboto, 17. t. m. smo položili v prerani grob moža, ki zasluži, da mu ohrani trajen spomin tudi širša javnost. — Umrl je in bil položen k večnemu počitku na Črnučah pri Ljubljani vladni tajnik Venčeslav Polak, ki ga je pričeval med sotrudičke tudi »Domoljub«. Saj je bil vsa leta svojega

službovanja — popred pri deželnem odboru, sedaj pri oddelku za notranje zadeve — v stalnem stiku z občinami, in še posebej kot referent za gasilstvo z gasilnimi društvi. Zasluži v polni meri, da mu priobčimo daljši spomenik v prihodnji številki, če nam da uredništvo prostora. — Ljubezen in spoštovanje pa, kojega je užival blagi pokojnik, mu je skazala dolga vrsta onih stotin, ki ga je spremila k večnemu počitku. Krsto so nosili gasilci v paradnih krojih, a poleg zastopnikov občin se je vdeležilo pogreba veliko število stanovskih tovarišev z dvornima svetnikoma Tekavčičem in Staretom na čelu. Med v sree segajočim govorom, ki mu ga je govoril v slovo vladni svetnik dr. Dermastija, ni ostalo suho nobeno oko.

Počivaj v miru, blaga duša, v neposredni bližini svoje zveste družice in nežnih otročičev, ki si jih tako iskreno ljubiti! Mi vsi, ki smo poznali Tvoje plemenito sree, ti ohranimo trajen spomin.

d Dr. Ivan Tavčar — mrtve. 19. t. m. je umrl v Ljubljani star 72 let bivši ljubljanski župan, slovenski pisatelj dr. Ivan Tavčar. Bil je en najnačelnijših in najposobnejših mož v polpretekli slovenski zgodovini. Dasi globokoverno vzgojen, ga je liberalizem potegnil na svojo stran, kateremu je bil vsled svoje sposobnosti dolgo časa voditelj in se je s tem ostro postavil v boj proti večini slovenskega naroda. Vendar pa je mož ostal v svojem srcu veren, pošten in zato korupeije v svoji stranki ni trpel. To ga je tudi pripeljalo do razkola z mladoliberalci, ki so popolni brezverci in v vsakem oziru brezvestni. Bil je tudi velik prijatelj reyečev. V zadnjih letih je njegova vernost vedno bolj zmagovala, vestno so je pripravljali na smrt, večkrat je prejel sv. zakramente in ravno zadnje tedne veliko premolil. Bog daj mir njegovi duši!

d Na dopis »Odkod naša dotac« v štev. peti, moramo odgovoriti, da dopisnik najbrže ni praktičen kmet, ker je izračunal, da srednji grunt dobi 45 do 60 tisoč kron na leto za mleko. Jaz računim pa takole: Srednji grunt ima 2 do 3 krave. Te dajo na leto približno 2500 l mleka. Vsaj polovica mleka se porabi doma. Če bi se druga polovica prodala po 9 K (leta 1922 je bilo pa po 6 in 7 K), bi dobil kmet za vse prodano mleko 11.250 K ali okroglo 10.000 K, ne pa 45 do 60 tisoč. Pa tega denarja ne more dati v hranilnico, ker se je treba obleči, obuti itd. In v to svrho je treba pritegniti tudi druge dohodke: izkuptek za prašiče, živino itd. — Podpis.

d Debela odeja snega je v ponedeljek in ponoči na torek pokrila naša polja. Dolgo je čakal sneg, naposled je vendar hotel pokazati, da ga je dosti v zalogi. Obstanke seveda ne bo.

d 350 letnica smrti Matije Gubca. Dne 15. februarja je minulo 350 let, odkar je

BERSON

GUMENE PETE IN GUMENE POTPLATE

ceneje in trajnije se kakor usnena!
Najbolje varstvo proti vlagi i mrazu!

Na Štajerskem je naša skrinjica druga.

v Zagrebu umrl krute mučeniško smrti voditelj upornih hrvatskih in slovenskih kmetov. Z njegovo smrtjo so je končala krvava zadnja kmečka vojska za gospodarsko in socialno osvoboditev tlačanih hrvatskih in slovenskih kmetov.

d Smrtno ponesrečil se je dninar Matovž Ulčar iz Vrhpolja. Zaposlen je bil v gozdu Med gorami blizu Vrhpolja, v katerem je sekal drevesa in jih spravljaval po strmi drvi v dolino. Bil je sam. Pri nevarnem svojem delu je ponesrečil in so ga našli mrtvega. Truplo so prenesli v mrtvašnico v Nevlje.

d Strašna nesreča s smodnikom. Delavec Josip Kutner iz Muljave pri Litiji je 17. t. m. zvečer prinesel s seboj domov 7 kg smodnika in ga po nepredvidnosti položil v bližino razbeljenega štedilnika. Smodnik se je vnel in raznesel celo hišo. Strašne opekline so dobili: Josip, Leopold in Marija Kutner, ki so jih z rešilnim vozom prepeljali v ljubljansko bolnico.

Prava sredstva lepote! Katera drže, Kar obečajo!

že 23 let v vseh deželah preizkušena, hvaljena in priljubljena so prava Elza-lepota pospešujoča sredstva lekarnarja Feller.

Elza-obrazna pomada zanesljivo varstvo proti solnčnim pegam, solnčni opeklini, lisam, hrupovi koži, odstrani zajedavce, ogrce, nabore in vsakovratne nečistoosti kože. — 2 velika porcelanasta lončka z zavojnino in poštino 25 dinarjev.

Elza-lilijno mlečno milo najmilejše ter najfinejše milo lepote! — Ideal vseh mil! — Popolnoma neškodljivo, se jako dobro peni in je milega finega duha. — 4 veliki kosi z zavojnino in poštino 35 din.

Elza-pomada za rast las krepi kožo na glavi, zabranjuje izpadanje, lomljenje in cepčenje las, prhut in prerano osivelelost itd. — 2 velika porcelanasta lončka z zavojnino in poštino 25 dinarjev.

En poskus zadostuje, da tudi Vi rečete:

„To je ono pravo!“

Iščite v vseh poslovalnicah samo prave Elza-preparate od lekarnarja Feller.

Različno: Lilijno mleko 6 Din; brkomaz 3 Din; najfinejši Hege-puder Dr. Klugerja v velikih originalnih škatljah 15 Din; najfinejši zobni prašek »Hege« v patent-dozah 10 Din; puder za dame v vrečkah 2 Din; zobni prašek v škatljah 3 Din; v vrečkah po 2 Din; sachet (dišava) za perilo 3 Din; šampon za lase 2 Din; rumenilo za obraz 12 pisnov 12 Din; najfinejše parfeme od 15 Din dalje; cvet za lase 20 Din; Elza-katranovo milo 5 Din. — Za različne predmete se računa zavojnina in poština posbej.

Na vse gornje cene se računa za sedaj še 5% doplačila.

Naročilna pisma nasloviti na: Eugen V. Feller, lekarnar Stubica Donja, Elzatr. št. 16, Hrvatsko.

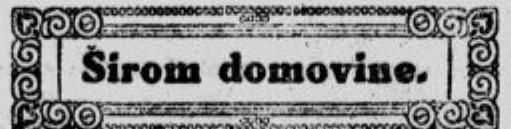
d Požar na Jesenicah. Na jeseniški postaji je zgorela lesena lopa, stoječa pri kurilnici, v kateri so bili razni aparati in moderni armaturni deli za lokomotive, ki so deloma zgoreli in deloma se raztopili. Škode je povzročil požar 500.000 kron.

d Roparski napad v Kamni gorici pri Dravljah. Dne 15. februarja ob pol 6. uri zjutraj je prišel v kuhinjo Apolonije Zdešar v Kamni gorici neznan mož, kateri ji je nastvil samokres in zakričal nad njo: »Denar sem, če ne crkneš! Denar sem!« Zdešarjeva se je na to vrgla na roparja in ga podrla na tla in klicala na pomoč. Ropar se je na to s silo iznebil Zdešarjeve in zbežal.

d Kop v Dolini. V milin Marije Teran v Dolini pri Mirni sta prišla nekega večera dva roparja. Prvi ropar je vstopil v sobo, potegnil izpod suknje kuhinjski nož, ga nastvil proti Mariji Uduč in ji zagrozil: »Cekine! Srebro ali smrt!« Udučeva je roparju vsa prestrašena izročila denarnico, v kateri je bilo 18.000 kron denarja. Drugi ropar je medtem stražil v veži. Po izvedenem ropu sta roparja neznan kam odšla. Ropar, kateri je nastvil Udučevi nož, je srednje postave, oblečen je bil v rujavo obleko, obraz si je pokrtil s črno krpo.

d Ribniška. Ribniččan vpraša gospoda: »Gospod, ali so tudi na zvezdah lidje?« Gospod: »Tudi.« »Kaj pa na mejсах?« Gospod: »Tudi.« »Kulku pa jih je?« Gospod: »Okrog 2 milijona.« Ribniččan: »Preteu se morajo dfejnjat, kedar je prvi k r a j e c.«

d Čevlje kupujte samo z znamko »Peko« ker so ti priznani najboljši in najcenejši. Glavna zaloga Ljubljana, Breg 20 na drobno tudi Aleksandrova cesta 1.

TRSTENIK.

Tukajšnja mladeniška Marijina družba obhaja že 25 letnico svojega obstoja. V sedanjih razmerah je to nekaj vselej. V zabavah se so vršile dnovne vaje za mladeniče, katere je vodil jezuit oec Lederhas. V dnevih 7., 8. in 9. februarja je okoli 60 mladeničev hodilo redno in pridno poslušat temeljite govore. Vse petje v cerkvi so oskrbeli fantje sami pod vodstvom maršivega farnega organista. Ganljivo lepa pa je bila črna sv. maša za rajce družbenike, posebno padle na vojski. Celodnevno česčenje dne 11. februarja je primerno zaključilo lepo pobožnost, katere je bila cela župnija vesela. Mladeniči! Z ljubljanim sinom vas blagoslovi Devica Marija!

SENČUR PRI KRANJU.

Tudi nas je osrečil šusteršč s svojim »Dnevnikom«. Prihajalo ga je precejšnje število, a so ga vrnil. Naročnikov nima več kot pet ali pa še toliko ne. SLS v Senčurju nikoli ni še tako dobro stala kot sedaj, čeprav nas imajo po svetu za samo šusterščijance. Da bi bilo tudi drugod tako dobro!

LUŽARJI PRI VEL. LAŠČAH.

Lov v občini Lužarje je imel od nekdaj v zakupu graščak Kosler — zadnjih deset let za letnih 400 kron. Ta majhen dohodek lova ni ugajal mnogim gospodarjem — zato

se je ustanovila družba, ki naj lov podraži v korist občini, oziroma občanom. V družbi je en sam majhen trgovec, nobenega magnata ali verižnika — člani kmečki posestniki. — Divjačina je malo, lov se slabo izplača. Ob novem letu 1923 je poleg skupička za divjačino moral vsak član družbe — 18 po številu — doplačati po 624 K, da so zložili letno kupnino 21.600 K. Grda neresnica je, da do naša lov lepe dobičke, da se člani družbe na račun občanov razveseljujejo, popivajo cele dni in noči in se skrivaj posmehujejo občanom.

Z IGA.

Izobraževalno društvo na Igu je zadnji čas res pokazalo, da dela za izobrazbo ljudstva. V kraškem času smo imeli že štiri predavanja. 23. jan. je predaval dr. Rožič o zgodovini Jugoslavovan. Na Svečnico popoldne pa g. dr. Puntar o zemljepisnih in gospodarskih razmerah naše države napram drugim državam. Pustno nedeljo sta pri občini udeležbi iz vse okolice redavala gg. prof. Kranje in dr. Adlešič. Prvi je pojasnil na podlagi zgodovine, s kakšnimi boji je prišlo ljudstvo do vlade. Drugo predavanje je pokazalo dobro in slabe strani naše ustave. Slaba stran sedanje centralistične ustave je posebno ta, ker naj veljajo isti zakoni za vso državo, ki je tako različna. Kar je dobro za Makedonijo in Albanijo, ni dobro za Slovenijo. Če je v Srbiji uradništvo podkupljivo, ni prav, da bi tudi pri nas tako postalo. Če v Srbiji radi slabega uradništva poberejo samo polovico določenih davkov, ni prav, da se zato pri nas davčni vijak privija do skrajnosti. Zato je nujna potreba, da se ustava tako popravi, da si bo slovensko ljudstvo samo delalo take zakone, ki so zanj primerni. Slovenci ne rabimo nobenega prokuratorja, ki bi bil zaupnik Belgrada, da bi bili naši zakoni izročeni njegovi milosti ali jih sprejme ali ne. Edina rešitev je zakonodajna avtonomija, tako da bodo imeli zakoni za Slovenijo veljavo od ljudstva samega, ne pa od milosti Belgrada.

Vsa predavanja so bila stvarna, skoraj bi rekli učena. Videlo se je, kako so jih ljudje pazljivo zasledovali. Izanci so s tem pokazali, da se zanimajo za tako važna vprašanja in da so dovzetni za izobrazbo.

ST. JAKOB OB SAVI.

»Kmetički list« s dne 2. februarja t. l. ima kar dva dopisa od ta, seveda oba od iste firme; ker imamo samostojnežev komaj za eno pest. V prvem pregledu zopet zadevo občinskega lova, češ, da ga je klerikalni občinski odbor oddal za 500 K (pravilno 782 K!), ko je danes vreden 20 tisoč kron. Seveda je, pred štirim leti pa ni bil. Gozd, ki je takrat veljal 500 K, velja danes 50.000 kron. Tako so oddajali lov tudi drugod, samo toliko pametnejši so, da ne doližjo občinskega odbora, ki ni kriv, da je padla valuta. — Drugi dopis je prava lopovščina, ker žalostni dogodek, da je bil dne 14. januarja t. l. smrtinovanar obhlan predsednik Orla Ivan Mirček, pripisuje klerikalni vzgoji. Ne glede na to, da napadale niso člani izobraževalnega društva, prijemem oamno to, da se I. M. ni nikdar tepel in se tudi topot ni, prišel je mimo domov grede. Hinaveli Sami veste, da ho tem manj surovosti, čimbolj bodo vsevala naša društva, izobraževalna in Orel, nasprotne pa raste surovost s alkoholizmom. Ta rodi take sadove in jih bo še, dokler se bo smelo po samostojnih gostilnah vse noči težiti in mladino zavajati k pijančevanju s plesi itd. Tu je gnezdo posurovljenja. Zmanjšajte število koncertov (imamo jih na prostoru pol ure enajst), naležite na vsak ples 300 K občinsko takse kot drugod in pospešujte katoliško društveno življenje, pa bo boljše. Katoliška društva so vam trn v peti iz cdi-nogve vroka, ker se bojite, da bi bilo premalo pijancev. Če bi se pa po društvi vrgajati pijanci, bi vam bilo prav, če bi tudi vsak mesec enega zaklali.

PETRUSNJA VAS PRI STIČNI.

Dragi Domoljub! Nedavno si pisal o celi čentviški fari, danes te pa prosim malo prostora za sesko sv. Nikolaja na Gradišcu. 4. t. m. je bil blagoslov treh zvonov. Cerkev je bila prelepo okižana in ob slovesnosti natlačeno polna. Bil je lep cerkven govor, kaj zvonovi pomenijo za nas v dušnem oziru. Govoril je domači kaplan g. Pleša. Zvonove je blagoslovil farni upravitelj g. Lovrene Kos.

fudi s potjem se biti ljudje zadovoljni. V mede je prišlo v naši fari, da pri vsakem blagoslovljenju zvonov v zamejo botre, a ne samo enega kakor ostreku pri sv. krstu, ampak kolikor parov morejo skupaj spraviti, kar pomeni to, da botri nekaj več dajejo za cerkev kakor drugi ljudje. Tako je tudi na Gradišče prišlo na precej visok hrib 25 parov botrov iz domače in sosedne stiške fare. Slodnjič pa v imenu soseske izrekam tisočero hvale gospodoma kaplanoma, pevcom, betrom, darovalcem in domačemu tesarskemu mojstru Antonu Vendiju, ker je zvonove brezplačno obesil ter vsem, kateri so kaj pripomogli k slavnosti in želim, da bi po besedah govornika g. Pleša zvonovi res bili vsem v korist, v dušnem in telesnem osiru. D. . . . j.

RAKA PRI KRŠKEM.

Volitve so pred durmi in naši zavedaj fantje in možje nostrpno pričakujejo odločilnega dne, ker se dobro zavedajo, da bo ta dan odločil, ali naj ohranimo svojo slovensko domovino zase ali naj pa za vedno zginejo v žrelo nenasičemu centralizmu.

A ne tako naši stari liberalci (menda so v naši občini trije) in pa tisti par samostojnežev, ki kot pišč neč stikajo glave v zemljo, da ne vidijo resnice. Ti so si zamislili za tako resen čas pravo predpustno šalo. Znani bivši komunist — sedaj »Sokolec, je pozval pretoklo nedeljo iz Ljubljane Dolfeta Ribnikarja na znanji sestanki. Da bi pa stvar čim smešneje izgledala, je povabil k sestanku vse tri demokrate in vseh pet samostojnih. Upeštevajoč vsestranske stvarne nasvete cenj, zborovalcev so se zedinili enodušno za Franceta Junkarja s Vidma, ta bo njihov kandidat za krski okraj. Pa to ni nikaka šala, doktor bo Junkar kandidat, ne bo suha sokolska blagajna in marsikaj polički so bo spil na njegovo zdravje. Da, smešni so naši »naprečnjaki« in pa vneti za dobro stvar, to so pokazali posebno na obnem zboru Ciril-Metodove družine v gostilni pri Kunštekcu. Pri bogatim programu, ki je trajal do 7. ure jutraj, so v znamenih govornih povdarjali zvestobo domovini. Za narod če treba tudi srčno kri, so dejali. Ni čuda, da so navzoči »Sokolec« tako navdušili, da so se pokazali junake tudi dejansko in tekla je kri za blagor očetnjavec. Sklenili so pa, da kaj takega ne pokušijo več, ker to boli. Beležo je Francec, da je šel v bolnico, gđ. Zinko pa sree, ko je drugo jutro iskajla svojo varovanje. Le to je sreča, da je ravno isti dan v soli zmanjkalo der. . . .

Na predpustno nedeljo se vprizorili naši fantje in dekleta burko »Ribičeva hec«: udeležba je bila zelo velika, temur so precej pripomogli »Sokolci, hoteč nam nagajati s svojo predstavo, pa so dosegli ravno nasproten uspeh. Da — zavedni so naši fanti. — Poročila se je članica tukajšnjih »Orlice« Rosa Hrušvar, sestre »Orlice« so jo spremiti k poroki v krojih. Vrli člani želimo obito božjega blagoslova v novem stanu!

ROVTE.

Članom izobraž. društva: K zadujemu poročilu je potreba nekaj izpopolnila. Če hojo člani »Izobraževalnega društva«, da hojo kaj več ko samo »Bralno društvo« je največ odvisno od njih samih. Društvo bo za poskušnjo vpeljalo drugod običajne mesečne shode s poučnimi predavanji ter razgovori vsako prvo nedeljo v mesecu. Ako bo zadostna udeležba, zanimanje in gotova mera potrepljivosti. Takoj prvič ne bodo mogli odnesti udeleženci kakih očitnih koristi, je pa to ena glavnih poti priti do zivahnejšega življenja v društvu. Pol ali eno uro bo že pač žrtvoval vsak enkrat na mesec zase na ta način! Vršili se bodo prvo nedeljo v mesecu dopoldne ali popoldne kakor boste odločili. — Skrbeti moramo tudi za narščaji. Priporočamo starišem, da poskrbe da se njihovih 14- ali 16 letnih sinovi čimpreje vpišejo v deški odsek društva. Zanje bo poseben pouk in knjige ločene od drugih pa tudi za njih zabavo se bo po možnosti skrbelo. Seveda bo to pod nadzorstvom gospoda župnika in vse le tedaj če se priglasijo zadostno število. Plačati ne bo nič. Društveni prostor je začasno na »Griču«.

Vrli in spretni fantje ter dekleta iz Petkovec, večkrat napravijo svojim sovaščanom kak prijeten večer s dobro priveditvijo kake veseligrice (naj bi še nam kdaj! — Nedavno je tu umrl daleč na okrog znani usnjar Franc Sivo. N. v. m. p.)

18. marca val na voliše za avtonomno Slovenijo!

SEMIČ.

Volivni shod SLS dne 18. marca je sijajno uspel. Velika dvorana društvenega doma je bila do zadnjega kota polna. Bilo je kakih 600 poslušavcev, ki so val z veliko vztrajnostjo sledili najprej stvarnemu govoru našega kandidata Nemanica, potem pa krasnemu govoru g. župnika Bajca, ki je svoja temeljita izvajanja zasolil z marsikakšno šaljivo in s tem občinstvo tako priklenil, da so vztrajali od 8. do pol 11. ure. Nazadnje se je soglasno izrekla župnična kandidatu Nemanicu, ki je postal v Beli krajini ljudski ljubljencec. Mi se volitev ne bojimo.

RAKA PRI KRŠKEM.

V jeseni komaj pred štirimi meseci ustanovljeni orlovske odsek in orliški krožek na Raki se pridno povzpenjata više in više. Za dobrobit navdušeni fantje Orli in dekleta Orlice so se z velikim veseljem priprijeli svoje organizacije. Z ustanovitvijo Orla na Raki je zadaj najhujši udarec nasprotni ideji, kar nasprotniki odkrito priznavajo. Med fanti vlada najlepša disciplina in nepremagljiva železna volja. Ustanovili so Kmetijski mladinski klub, kjer se hočejo v vseh gospodarskih panogah napredno izobraževati in stremiti za napredkom. Prirejajo krasno uspele igre. Le škoda, da nimajo dvorane, kjer bi se še mnogo lepše razvijala orlovska ideja. Na naši pošti uradnje najhujša nasprotnica orlovske misli dr. Zerjavova agitatorica za (spuktrigol) Domovino, ki prihaja kar zastoj, v čez 200 izvodih na raško pošto, seveda proti volji prebivalstva. Naše gospodinjice kurijo peči z njo, druge jo zopet nazaj pošiljajo s pripombo: ne sprejemem. Tako nima nikjer kredita. Pred časom je zopet Rajar poskušal svojo samostojno srečo v gostilni pri Bonom Pepetu, kjer so mu baje njegovi volilci brali čudne levite in njegovi najhujši prijatelji so ga pustili na cedilu. V nedeljo 4. t. m. je pa g. Ribnikar, katerega je nam vsem znani agitator Mlakar pot pripravil sem na Rako, hotel vollice prevleči z Zerjavovo harvo J. D. S. stranke. Objubljaj jim je cele grmade zlatih časov, kot samostojneži pred par leti. Silno je rohnol tudi nad klerikalci. Navzočih je bilo poleg sokolov tudi nekaj samostojnežev, ki jim je pa seveda mesar Pucej bolj pri srecu kot pa dr. Zerjav, čeravno je bil on ustanovitelj istih. Samostojneži so zato Ribnikarja potegnili za nos. Predlagali so namreč nekega Fr. Junkarja kot kandidata na dr. Zerjavovi listi, češ najbolji pripraven je ta, da Zerjavovo škattijo nosi. S tem Junkarjem so že pri zadnjih občinskih volitvah imeli toliko opraviti, da se je pol fare potapljal v smeđu, ko je čisto na konec kot namestnik na kandidadni listi še vedno upal na zasedbo županske stolice. Junkar je tudi pot z velikanskim veseljem sprejel mandat v nadi, da se že vozi kot minister proti Belgradu. Objubljajo se nam težavni časi. Kdor torej hoče, da se mu bo še hujše godilo, kot je dandanes, naj ve! SKS oziroma JDS ali Susteršičeve stranko, Republiko itd., vse so enake. Možje in fantje volilci! V vaših rokah je bodočnost, Slovenska ljudska stranka je edina, ki bide neizpročen boj proti belgrajskemu centralizmu, kateri bomo 18. marca z največjim veseljem brez strahu zaupali krogičice. Kdor je pa še toliko slep, da verjame raznim zapeljivcem od liberalnih bank plačanim agitatorjem, ter kljub našemu svarilu voli nasprotno stranko, ta koplje nam vsem gotov grob in pljuje v lastno skledo.

SEMIČ.

V nedeljo dne 25. febr. ima kat. slov. izobraževalno društvo v Semiču v društvenih prostorih svoj letni občni zbor. Začetek po poznih maši ob pol 12. uri. Na dnevnem redu zelo važne stvari. Zato se vabi k obilni udeležbi.

IZ BRUSNIC.

»Slabo listje odpada« pod tem naslovom piše v »Kmet. listu« z dne 9. febr. 1923, št. 11. dopisnik iz Brusnic in prav ima, ko prizna, da odpada listje, toda upajmo, da bo

v Brusnicah in tudi po drugih občinah Slovenije do 18. marca t. l. že skoraj vse listje odpadlo, toda ne slabo, ampak le kar je še dobroga, a po 18. marcu bo ostalo mogoče le še par puhlih in gnilih listkov, ki bodo polagoma sami od sebe odpadli in to listje, bo obležalo uničeno na tleh. Zato naj pisec tudi ve, da Pavlič ni nihče plačal, in če je on izstopil iz »Samostojne stranke« ni pristopil k »Slov. ljudski stranki« kar je baje na shodu v Gabrju sam povedal, je to storil iz lastnega nagiba, ker je kot pameten mož spoznal, da »Samostojna stranka« ni za kmeta prav nič storila in zato ni nikaj figamoz, ampak poštenjak, odkritorčen zaveden Slovenec, ter kot predsednik krajnega šolskega sveta vnet šolnik.

Da je pa samostojnežem le žal po Pavliču, se vidi tudi po tem, ker mu še vedno pošiljajo »Kmetijski list«, čeprav ga je že pisemno odpovedal, a pisec v »Kmetijskem listu« trdi, da takega figamoz, kot je Pavlič, odklanjajo, kar seveda ne gre skupaj, zakaj se mu na eni strani brezplačno pošilja list, a na drugi strani ga odklanjajo. Nadalje očita pisec, da je zavladalo veliko veselje v klerikalnem Izraelu, toda ne v Izraelu, ampak recimo rajši v Brusnicah, ko vidimo, da se tudi pri nas že pripravljajama za pokop »Samostojne stranke«. »Samostojna stranka« že zdihuje in 18. marca t. l. bo zdihnila za vedno.

PRISTAVA PRI TRŽIČU.

Velikanska blamaza samostojnih, zadnji izdihljeji SKS v občini Križe. Par dni prej so naznanjali plakati, da se vrši shod SKS v Pristavi pri Primožiču. Shod se je vršil dne 18. t. m. popoldne ob 3. uri. Do tretje ure je bilo že vse nabito polno po večini po naših pristavih. Shod otvoril s tresočim se glasom milijonar g. Ankele od sv. Ane. Navzoči so zahtevali volitev predsedstva. Trdovratnosti somišljenikov SLS se je g. Ažman uklonil kot nameravani govornik in g. Sitar Jožef iz Križe, pristav SLS je dobil ogromno večino. Nad pol ure je zbral g. Ažman misli in začel: »Ko je pred 350 leti...« nakar so zagnali navzoči smeh — »Kaj nas briga 350 let. Zborovanje je nato prevzel g. Mlakar, ki je zabrusil g. Ažmanu: Kaj pa vendar hočete ko ste brez programa (ker najbrže niso vedeli, da je treba naznaniti ok. glavarstvu vsak javen shod). V takih škripnih govoro se ni bil Ažman. Ažman je v svojem govoru vezal strobe iz »Kmetijskega lista«, kar je vzbujalo pri navzočih velik smeh. Njegov nameravani govor je moral preobrniti. Dotaknil se je nekoliko naše stranke, na kar mu je izvrstno odgovoril slučajno navzoči jurist Campa, obenem razložil delo SKS in težnje slovenskega ljudstva v naši državi, kar je izzvalo navdušeno odobranje. Nato sta še govorila g. Vehove iz boln. blagajne v Tržiču in Sitar iz Križe. V zaključnem govoru se je g. Mlakar ponorčeval iz samostojnosti SKS in končal: g. Ažman, obžalujem, da ste shod sklicali vi — imeli smo ga mi —.

JAVOR POD LJUBLJANO.

Pod tem naslovom v Domoljubu št. 7 je pisec v polemiki z Besniškim agitatorjem dostavil še nekaj. G. predsednik tukajšnje kmetске zveze se čuti nekoliko užaljenega, ker je še fant, a s tem se ni rečeno, da ni na mestu. Tako agilnih nesebičnih županov si mora pač želeti naša SLS oziroma kmetje. Isto velja tudi o tukajšnjem predsedniku Kmetске zveze, ki veliko bere, se vsestransko zanima za napredek kmetскеga stanja, zato je želeli, naj še dolgo časa načeluje tukajšnji Kmetijski zvezi kot fant ali mož, to je njegova privatna stvar. Ako se kdo malo pošali s »fantovsko zvezo« — to vendar ni nobena žalitev — pač pa čast za dotičnega, ker so mu kmetje izročili vodstvo svoje stranke. Torej le nikar ne razburjati radi tako malenkostnih opazk, katere so bolj krajevne pomena in se v ožjem krogu lahko razbistrijo. »Dotični«, ki je še celo fanta predlagal za tajnika, kakor pravi pisec — objublja, da se v delovanje odbora tukajšnje Kmetске zveze ne bo vmešaval. Je

skromen nasvet bi se izrekel, da naj odbor skuša čim več članov pridobiti, ne pa odhajati. Vedna polemika s Besniškim agitatorjem odbija, ne pa pridobiva. Torej le naprej s uma svetlim mečem!

NA DOL KAMENCAH PRI NOVEM MESTU

v hiši g. Planinška je bil v soboto 10. t. m. sestanek sapunikov iz vasi. Prišlo jih je do 60, dasi so bili vabljeni le nekateri, kar je dokaz, kako slavno bo umagala SLS.

Listek.

Pod krivo jelko.

Povest iz Meternikove dobe.

Spisal † Peter Bohinjec.

(Dalje.)

VI.

Po Naklem je hodila straža ponoči in podnevi. Straža pa je obstojala iz kmetov in bričev. Stražniki so postopali strogo in vsakega pohajkovalca so prijeli in odpeljali. Tudi vlačugarica Prosenka je morala ili v Kranj in komisar Pajk jo je udinjal pri Poličarju za dekle. Mali Jožek je moral v ječo, odhod pa k posesniku Strupiju, da je gramoz kopal za cesto. Trbojčev iz Strahinja je premišljeval v ječi minljivost vsega posevnega.

Bilo je v adventu 1844. Pri Doglajenu na Pivki so se shajali fantini, zvečine vojaški beguni, kakor Mejačev, Palovčev, Galelov, Florjančkov, Prelnarjev, Mulec iz Cegelnice in Rantov z Okroglega. Vodja jim je bil Kozjek, ki mu ni bila vseč nova straža.

»Kaj bomo res trpeli, da bo ta straža hodila po vasi, kakor bi bili vsi Naklanci največji roparji? Srčnosti, fantje, in udarimo po bričih,« navdušuje Kozjek mlade ljudi.

»Prav ima Kozjek. Napadimo stražo!« se oglase posamezni.

»Kaj nam pa morejo? Tako jih naklestim, da se ne bodo ti briči nikoli več pokazali v naših vaseh. Kar je ta Pajk priromal v Kranj, ni miru in ga ne bo,« modruje vojaški invalid.

»Poglejte, tam-le gre straža!« zakliče Mulec, gledaje skozi okno. Nas je deset, onih je pa tudi deset. Ravno prav, vsak naj pograbi enegal!

»Kmete poslušite,« reče Kozjek, »briče pa je namlatite.«

Straža se približuje po siezi, napadalci pa se razkrope okrog hišee, iskajoč vsak svoje orodje.

Kakor bi trenil, skoči Mulec izza vogla hiše in začne izzivati:

»Kaj pa hodite, kranjski briči, po naši vasi? Mi vas ne potrebujemo. Stražite svojega Pajka, da mu kda črev ne zmeša, nas pa pustite pri miru!«

»V imenu postave!« zakliče eden izmed bričev s cesarskim orlom na prsih in z rdečo kapo na glavi.

»Kaj poslava, fantje, uditel!»

In začne se boj. Straža je podlegla. Z raztrgano obleko in krvavimi obrabi odidejo briči proti Kranju, kmetje pa domov.

Kozjeka ni bilo nikoder. Izmuzal se je

počasi po vrhu proti Udnemu borštu. Ori na Pečeh je gledal poboj na Pivki in se amejal:

»Zdaj pa se ne vidimo več, Naklancil!»

Ko pa je mrak šinil na zemljo, so se že kazali po Nakelski okolici možje s sabljami in puškami. Patruljirali so vso noč. Ko pa se zdani, pripelje se sam komisar Pajk s svojim pisarjem Baskarom. Dolgi škrici višnjevega fraka so opletali okrog tankih nog in črni cilindri so mogočno čepel na drobni glavi. Že so prihajali briči in stražniki, vredeč sabo včerajšnje krivce. Pajk stoji med durmi županove hiše in preli s svojim kazalcem desne roke, da so ujetniki glave po-bešali.

»Povežite jim rok!« zapove komisar.

»Kdor se bo branil, mu povežite tudi noge in ga slišite tako Irdo, da mu bo kri brizgala izza nohtov. Vas bom že jaz naučil, kako se javna straža napada!«

Matere so prihajale in prosile za svoje sinove:

»Našega izpustite, gospod komisar! Naš je nedolžen!«

»Vam bom že jaz pokazal nedolžnost vaših sinov, pa tudi poluho, ki jo dajete svojim otrokom. Kaj ste kmetje kaj boljši kakor rokovnjači?« kriči komisar.

Možje začno godrnjati. Pajk pa dvigne spet svoj mogočni prst in molk nastane.

»Župan, vsaj ti se kaj polegni za naš Zakaj smo te pa volili?« se oglasi Rantovka z Okroglega.

»Mali, liho, drugače dam še tebe zapreti,« zapreli komisar.

»Jaz ne morem nič pomagati, matere, poslava je poslava, župan je pa župan,« odgovarja župan Fišler.

»Čemu pa si pollej, če ne moreš nič pomagati?« zavpije Palovka.

Ali spet se vzdigne Pajkov prst in molk nastane.

»Mi nečemo straže, ker je ne potrebu-jemo!« zakliče Mulec v železju.

»Baskar, temu možičku pelindvajset na zadnjo oplal, pa takoj!«

In pristopi brič s palico, Mulec se mora uleči na stol.

Možje so začeli godrnjati.

»Ljemite Kozjekal! Ta je zapeljal naše fantel!« zakliče Mejač med možmi.

»Dobro. Ali ste šele zdaj spoznali za potrebo, da izdaste Kozjeka, ki je po vaši sodbi glavni krivec? Zadnji čas je, da napravimo konec tem potegavsom. Mejač, stopite semkaj!«

»Našega že ne boste topli. Jaz ne pustim,« se polegne Mejaška za svojega moža.

»Baskar, škarje seml Mejaško naj pa precej eden ostrize do golegal!« ukazuje spet komisar.

Vaščani so se pomirili.

»Za milostno sodbo prosimo, gospod komisar, ker kmetje potrebujejo fantov pri delu,« se oglasi naposled oče župan.

»Tako se govori, oče župan! Vaša beseda bo že kaj izdala, ker je primerna,« reče še Pajk. »Fantaline odpeljite v Kranj, bom že videl, koliko je kateri vreden.«

Fantje so odkorakali po cesti, uklenjeni na rokah, briči so jih spremljali. Le Mulec je položil župan na legnarje in ga odpeljal proti Kranju. Palice so mu prerešale hrbeč, da ga je moral zdravnik pregledati.

Matere so si brisale solze, možje pa so se oddahnili, ko je komisar izpred župnišča pognal svoje konje proti črnemu Kranju. — Celo otroci niso pozabili skrivnostnega Pajkovega prsta in županov Peterček je klical na dvorišču drugim otrokom: »Pojdimo se igrat Pajkale!«

Bremen - New York

Direktna zveza s krasnimi ameriškimi vladnimi parniki. Neprekosni po udobnosti, čistoči in po izborni oskrbi. Nagle in varne ladje!

„George Washington“

„America“

„President Roosevelt“

„President Harding“

Zahtevajte podrobna pojasnila in brodar. list. 146.

UNITED STATES LINES

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo:

Belgrad, Palata Beogradske Zadruga.

Cepijene trte rodovitnih vrst, vkoreninjenih divjakov, vkoreninjenih smarnic in smarničeve vlačenke, prodaja po dnevni ceni Alojz Grabar, pos. in trtnar v Zagorci, p. Jurčinci pri Ptuju. Za pojasnilo prosim znamko.

Vajenca za vrtnarstvo

SPREJMEM TAKOJ. Hrana in stanovanje preko IVAN ŠIMENC, Ljubljana, Gradišče Stev. 12.

ZOBOZDRAVNIK - SPECIALIST
M. U. DR. IVAN OBLAK
 Ljubljana, Stari trg št. 34
 nasproti šentjakobske dekliške šole) ORDINIRA
 od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. popoldne.

Starejši HLAPEC,
 ki ima veselje z lepimi in bistrimi konji ter
 se razume na poljedelstvo, dobi mesto takoj
 proti dobri plači pri trgovcu IVANU SAV-
 NIKU v Kranju. 1006

Pekovskega pomočnika
 z dobrimi spričevali, SPREJMEM TAKOJ. — Ob-
 enem sprejemem tudi takoj
HLAPCA H KONJEM
 ki bi imel veselje do snage. — Naslov se izve v
 upravnistvu »Domoljuba« pod številko 972.

HIŠA V MOŠNJAH NAPRODAJ
 v kateri je že več let dobro idoča gostilna. Pri-
 pravna je tudi za vsako drugo obrt. Cena nizka.
 Pojasnila daje VAL. REMIC, Mošnje št. 33, p.
 Radovljica, Gorenjsko. 899

Izrežite ta listek in ga pošljite z naročilnim listkom
 ter sliko — dobite 10 odstotkov popust!

K. STAUT, umetni zavod,
 LJUBLJANA, CEGNARJEVA ULICA 4.

POVEČUJE vse slike in portrete po predloženih
 slikah. KOPIRA razglednice, male svete podobice,
 velike slike, stenske ali za cerkev, križev pot in
 drugo v akvarelnih in oljnatih barvah, z ogljem
 ali rujavo sepia-barvo, umetniško izdelane, priprav-
 ne za darila, po skrajno NIZKIH cenah! — NARO-
 ČITE TAKOJ! — varujte se goljufov! — Od
 potnika zahtevajte legitimacijo! 925

Pohištvo iz trdega lesa

fine oblike, mahagoni barve, za več sob, in kuhinjske
 oprave po nizki ceni proda posamezno ali vse
 skupaj privatnikom ali trgovcem ANTON DERNIC,
 Radovljica, Lancovo št. 33. 970

Iščemo mlinarja

oženjenega, poštenega in dobro izurjenega. — Pis-
 mene ponudbe na Marijo ZARNIK, Krtina, p. Dob
 pri Domžalah. 964

KDOR HOČE svojo družino dobro obeti, ta naj
kupi USNJE na sejnu v Cerknici, Laškem,
 Črnomlju in Toplicah sumo
na stojnici FRANC PERKO.

Lepo posestvo naprodaj

ob cesti pri Mokronogu. — Hiša je zidana, z 2 so-
 bama, vse poslopje krito z opeko; 2 vrta sado-
 nosnika, polja za 52 mernikov posevke, 4 travniki,
 ki rede 8 glav živine, 4 gozdi, 2 vinograde. Vse
 v dobrem stanju. Več pove Anton Žnidaršič, vas
 Slepšek, p. Mokronog.

Iščem mlina v najem

pod dobrimi pogoji. Sprejemem tudi službo SAMO-
 STOJNEGA MLINARJA v kakem temu primer-
 nem mlinu, za dobo po Veliki noči. Naslov pod
 »zanesljiva moč 990« pri upravnistvu »Domoljuba«.

DR. IVAN DROBNIČ

specialist za notranje in pljučne bolezni
 se je NASELIL v LJUBLJANI, v CEGNARJEVI
 ulici št. 4 (nasproti deželne bolnice) in ORDI-
 NIRA od 9. do 11. dop. in od 2. do 4. popoldne.

Splošno stavbeno ključavničarstvo in kovaž za
 orodje TONE LIČAR, Dvor pri Žužemberku, se
 priporoča gg. posestnikom in trgovcem za ceni. naročila.
 - Sprejemem dobrega KOVAŠKEGA POMOČ-
 NIKA, ki se razume na sekire, matike, cepine itd.

Hlapca oziroma kočijaža

vajenega tudi malenkostnih vrtnih in gospodarskih
 opravil, sprejemem takoj ali tudi pozneje. Ponud-
 nik, ne izpod 30 let, mora izkazati svoje dosa-
 danje daljše podobno službovanje, treznost in po-
 štenost. Plača poleg brane in stanovanja 1.200 K
 mesečno. Ponudbe naj se pošiljajo na upravnistvo
 »Domoljuba« pod naslovom »KOČIJAŽ 1007«.

Živinorejci, pozor!

Pokladajte živini, osobito kravam, mladi govodi
 in prašičem

zrezke od sladkorne pese

po 3 Din 50 para kg, ki je strokovno priznano
 najtečnejše, najizdatnejše, in razmerno najcenejše
 krmilo. Osušeni zrezki se najpreje namočijo v
 vroči vodi ter se pokrmijo ohlajeni ali mlačni. —
 Naročajte to krmilo takoj pri

Kmetijski družbi za Slovenijo
 v Ljubljani.

150 kron na dan

lahko vsak zasluži doma v svojem kraju s proda-
 janjem nekega izdelka. Kdor hoče zaslužiti, naj
 mi pošlje svoj naslov in znamko za odgovor.

Josip Batič, Litija 75.

BERITE NAJPRVO

predno kupite uro, ilu-
 strovani katalog tvrčke
H. SUTNER (imetnik
 Henri Maire) v Ljubljani
 št. 1. - Ta Vas obvaruje
 skode in jeze, katero po-
 vzročajo slabe, bazarske
 ure, in Vam kaže, kako
 se zamore dobro in zra-
 ven ceno kupiti. Ta ka-
 talog Vam svetuje resni-
 čno dobre ure, speci-
 jalne znamke »IKO« iz
 lastne tvornice v Švicl,
 kakor tudi druge dobre
 žepne ure, zapestne ure,
 svetilne in stenske ure,
 vežice, prstane, zape-
 stnice, uhane, namizno orodje,
 kristna in bir-
 manska darila in vso drugo
 zlatino in srebr-
 nino. Pa tudi porabne pred-
 mete, kakor n. pr. škarje,
 nože, britve, laseseriže in
 brivske stroje, steklo-
 rezce, doze za tobak, sva-
 lčice in smodke, nažigalce
 in denarnice kupite dobro in
 ceno pri
turdhi: H. SUTNER (imetnik Henri Maire)
 v Ljubljani št. 1.

POZORI Za podeželaka društva, **POZORI**
 ki uprizarjajo gledališke igre, izdelujem nove,
UMETNE BRADE
 ki ne rabijo lepila. 6 brad za različne maske in
 barve 60 Din, 10 brad 90 Din. — V ZALOGI so
 garniture šminke, 8 barvne, lepilo (Mastic), lasna
 volna, puder. — Izdelujem po naročilu gledališke
 vlasulje. Kupujem ženske zmecane LASE po naj-
 višji dnevni ceni. — I. DOLENJSKA LASNA IN-
 DUSTRIJA L SVETEC, NOVOMESTO. 21

Vsakovrstni VOZOV
 združenih obrtnikov

stalno v zalogi pri
MARTIN MALI,
 sedlarju in ličarju avtomobilov v Domžalah,
 Vsako prvo in tretjo sredo v mesecu v
 Ljubljani na Ambroževem trgu (St. Peterski
 most.) Sprejemajo se popravila in v zameno,

Lepo hrvatsko BRINJE

prodeja trvdka
GERŠAK & CO.,
 LJUBLJANA, Kongresni trg št. 10.

Kr. Holandski Lloyd.

Redni brzi poštni parniki iz
Amsterdama in Cherbourga v
Južno Ameriko
 Rio de Janeiro, Santos, Montevideo in
 Buenos Aires.
 Vsa potrebna navodila daje Kr. Holandski
 Lloyd. Glavni zastopnik za JUGOSLAVNO
JUGOSLAVENSKA BANKA - ZAGREB
 B-cesta 33. — Telefoni: 24—63.
 Brzojavni naslov: »Realloyd« Zagreb.
 Glavno zastopstvo za Slovenijo:
Ljubljana, Kolodvorska ul. 24.

Tvrčka F. in I. Goričar pri Ivanki
 Ljubljana Sv. Petra cesta 29

priporoča veliko izbiro blaga za spomladanske in letne obleke in sicer raznovrstnega
 sukna in kangarna za moške ter različnega ševitsa pol in čistovolnenega v vseh barvah
 za ženske obleke, lister, žamet, hlačevino, kotenino belo in temno, platno za rjuhe, cvilih,
 vsakovrstne odeje; svilene šerpe in robce v bogati izbiri. Moške srajce bele in v modnih
 barvah, otroške obleke za dečke in deklice, predpasnike, bluze, krila in razne druge
 narejene obleke, kravate, ovratnike, nogavice i. t. d.
Prepričajte se, da kupite tu znatno ceneje kot povsod drugod.

ANTON KUNSTEK

LJUBLJANA " Kopitarjeva ulica 4,
priporoča svojo veliko zalogo

**usnja in čevljar-
skih potrebščin**

na drobno in debelo,

Miši-podgane

stenice-čurki in vsa gola-
zen mora poginiti ako porablja
moja najbolja preizkuš, in splošno hvaljena sredstva
kot: proti poljsk. in hišnim mišim 28 K, za podgane
28 K, za ščurke, 30 K, za stenice 28 K, uničev. mo-
ljev 10 in 20 K, proti mrčes. 10 in 20 K, mazilo proti
osem pri ljudeh in pri živini 10 K, za uši v obliki
in perilu 10 in 20 K, tinkt. proti mrčesna sadju
in na zeleni. 10 in 20 K, proti mravljam 10 in 20 K.
Preprod. popust. Pošilja po povzetju **Zavod za eksp.**
M. JUNKER, Petriniska ul. 3, ZAGREB 1.

UČENKO poštenih krščanskih starišev, sprej-
mem v trgovino z mešanem bla-
gom. Hrana in stanovanje v hiši. — Naslov pove-
uprava „DOMOLJUBA“ pod številko 947.

FIŽOL in PROSO
KUPUJEM po najvišjih cenah. I. & J. ROJC,
SELO pri Ljubljani. 770

All se hočete te-
meljito osvoboditi

reumatizma?

Tisoči so že
bili ozdravljeni!

Bolečine v udih in členkih, otekli udje, sključene roke in noge, trganje, zbadanje po raznih
delih telesa, da celo slabost oči so posledice revmatičnih in protinskih bolezni.

Ponudim Vam naravno sredstvo za ozdravljenje!

Nikako univerzalno zdravilo, marveč sredstvo, ki je
nudi bolnemu človeštvu mali narava. Vsekemu brez-
plačna poizkušnja! Pišite mi takoj in vam pošljem
sredstvo in poučno razpravo popolno zastoj. Ostali
mi bodeite trajno hvaležni.

Ekspedicija Opern-Apotheke, Budapest. VI Abth. 141.

**Prometni zavod za premog
d. d.**

v Ljubljani

prodaja

iz slovenskih premogovnikov
**velenjski, šentjanški in trbo-
veljski premog**

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov
za domačo uporabo kakor tudi za **industrijska podjetja in razpe-
čava na debelo**

**inozemski premog in koks vsake
vrste in vsakega izvora**

ter priporoča posebno

**I^a čehoslovaški in angleški koks
za livarne in domačo uporabo,
kovaški premog, črni premog in
brikete.**

Naslov: Prometni zavod za premog, d. d. centrala v Ljubljani, Miklošičeva c.15/11.
Podružnica v Novem Sadu (Bačka).

CUNARD LINE

Najhitrejši parniki sveta. Direktna potni-
ska in tovorna vozna od

Hamburga in Cherbourga za Ameriko in Kenado
4 dimni kl, 5 1/2 dneva, lastne kabine za
potnike III. razr. Potnike odvedo izkušeni
uradniki od luse ukre-nia ter jim nato
dragevolje nudijo vsako pomoč. Pojasnila
daje: **Cunard Line**

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo:
Jugoslavenska banka d. d.
Zagreb.

Glavno zastopstvo za Slovenijo:
Ljubljana, Kolodvorska ul. 28.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 57.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon št. 57.

v lastni palači (vis à vis hotela „Union“).

Kapital in rezerve skupno nad K 60,000.000

Podružnice: **Djakovo, Maribor, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik.** Ekspozitura: **Bled.** Interesna skupnost s **Sveopće**
Zanatlisko banko d. d. v Zagrebu in njeno podružnico v **Karlovcu** ter z **Gospodarsko banko d. d. v Novem Sadu.**

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize,
sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod
najugodnejšimi pogoji. **Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije.**

Poroč. prstani
Double verižice
Sienske ure
Bucilke
Želne ure
Uhani

Majstrovska trgovina ur. zlatolice in
srebrnice **F. ČUDEN**
LJUBLJANA 22, Pro-ernova 1.

LIPOVO CVETJE

IN DRUGA ZDRAVILNA ZELIŠČA
kupuje po najvišjih cenah drogerija A. KANC,
Ljubljana, Židovska ul. 1. — Zahtevajte cenik!

Ni veliko in malo!

Prilagočamo **najboljše šivalne stroje Gritzner**

za rodbinsko in obrtno rabo, potrebščine
za šivilje, krojače in čevljarje. — Edino pri:

Josip Petelin, Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7.

frvrdka **F. Fajdiga sin**

priporoča vsakovrstno lepe
omare (kostne) z ladelci
in tudi visoke iz trdega in
mekkega lesa, postelje, o-
mare, stole, mečrce; sploh
vse pohištvene dele dobiš
edino to

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti 17.

POZORI

NOVOOTVORJENA

POZORI

LEKARNA

FRANC KURALT

V LJUBLJANI,

GOSPOSVETSKA CESTA 10.

NASPROTI PROTESTANTOVSKO CERKVE

PRIPOROČA SVOJO BOGATO ZALOGO VSAKOVRSNIH
ZDRAVIL ZA LJUDI IN ŽIVINO.

NAZNANILO.

Vsem svojim cenjenim odjemalcem uljudno naznanjam, da je moj družabnik
g. Ivan Turk z današnjim dnevom izstopil.
Trgovino z železino v Ljubljani Valvazorjev trg št. 7 bodem odslej pod pro-
tokolirano tvrdko

FRAN ERJAVEC "PRI ZLATI
LOPATI"

neomejeno dalje vodil.

Zahvaljujem se za do sedaj izkazano mi zaupanje ter zagotavljam točno in so-
lidno postrežbo.

Ljubljana, 31. januarja 1923.

Z odličnim spoštovanjem
FRAN ERJAVEC.

Ljudska posojilnica v Ljubljani

(v lastni hiši tik za frančiškansko cerkvijo)

obrestuje vloge brez odbitka po

5%

Stanje hranilnih vlog nad 120,000.000.— kron.

Stanje rezervnih zakladov nad 1,100.000.— kron.